

Basguide till stödansökan 2018

Innehåll

1. Inledning	3
2. Minneslistor för stödsökande	7
3. Sökandens rätt till stöd	11
4. Aktiv jordbrukare	18
5. Ansökan om stöd	24
6. Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften	33
7. Ersättningsberättigande basskifte	43
8. Tvärvillkor	46
9. Övervakning	47
10. Betalning av stöd	50
11. Råd 2020 rådgivning	54
Ändringar i ansökningsguiden 2018	55
Läsinstruktioner och utskrift	56
Uppgifter om publikationen	57

1. Inledning

Det här är Basguiden till stödansökan 2018. I guiden ges allmän information om stöd och ersättningar för jordbruket och trädgårdsodlingen, såsom villkoren för en stödsökande, tidsfrister, uppgifter om bas- och jordbrukskiftan samt utbetalning av och tillsyn över stöd. Närmare information om de olika stöden, ersättningarna och bidragen får du i guiden om respektive stödtyp.

Guiderna om de stöd som ingår i den samlade stödansökan och som söks på samma gång finns samlade på webbsidan Ansökningsguide 2018 på adressen www.mavi.fi/ansokningsguide¹. Guiderna om övriga stöd hittar du på adressen www.mavi.fi² →Guider och anvisningar →Odlare³.

Bekanta dig med ansökningsmaterialet innan du börjar göra upp stödansökan. Genom att omsorgsfullt fylla i ansökningarna och lämna in dem inom utsatt tid och till rätt plats tryggar du dina rättigheter som stödtagare.

Mer information om stöden och hur de söks får du av

- landsbygdsnäringsmyndigheten för din kommun/ditt samarbetsområde för landsbygdsförvaltningen (nedan samarbetsområde),
- närings-, trafik- och miljöcentralerna (nedan NTM-centralerna)
- Landsbygdsverket (nedan Mavi)

- jord- och skogsbruksministeriet (nedan JSM),
- samt av Statens ämbetsverk på Åland. På Åland lämnar Ålands landskapsregering uppgifter om kompensationsersättningen och miljöersättningen för jordbruk.

Ansökningsmaterial 2018

I början av april får du som jordbrukare per post ett meddelande om att stödansökan inleds. De aktuella uppgifterna som behövs för stödansökan finns på Mavis webbplats på adressen www.mavi.fi⁴. En utskrift med förifyllda gårdsuppgifter på basis av fjolåret skickas inte längre till gården. Du kan fylla i din stödansökan i Viputjänsten med fjolårets förifyllda uppgifter eller vid behov be din kommun om en utskrift av fjolårets ansökningsuppgifter.

De flesta stöden kan du söka elektroniskt i Viputjänsten på adressen <https://vipu.mavi.fi>⁵. Mer om Viputjänsten berättas i avsnitt 5.2.⁶

Ansök om de stöd som ingår i den samlade stödansökan före 15.6.2018 elektroniskt i Viputjänsten eller genom att lämna in pappersblanketterna till landsbygdsnäringsmyndigheten för din kommun. För vissa nationella stöd och specialstöd kan det också finnas andra stoppdatum för bilagor.

¹<http://www.mavi.fi/ansokningsguide>

²<http://www.mavi.fi>

³<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/default.aspx>

⁴<http://www.mavi.fi>

⁵<https://vipu.mavi.fi>

⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/452/article-33711>

Lämna in de nödvändiga bilagorna (fullmakter, kartor, handelsregisterutdrag etc.) före utsatt datum i Vipu eller till landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där gårdsbruksenheten är belägen.

Varifrån kan jag få stödansökningsblanketter?

- på webbadressen på webbadressen www.mavi.fi → Guider och blanketter → Odlare → Blanketter.
- från landsbygdsnäringsmyndigheten i den egna kommun

I den samlade stödansökan ingår följande blanketter

- Stödansökan 101B
- Stödansökans jordbruksskiftesblankett 102B

Om det har blivit ändringar i de uppgifter du lämnade år 2017 ska du också lämna in

- Gårdsbruksblankett 101A (lämna alltid in den om det finns fjäderfä eller hästar på gården)
- Delaktiga i gårdsbruksenheten 101D
- Stödansökans basskiftesblankett 102A
- Ändringsblankett för basskiften 102C

Vilka stöd kan jag söka senast 15.6.?

Ansökan om samlade stödansökan: Vipu eller blankett 101B

- Grundstöd och förgröningsstöd
- Stöd till unga jordbrukare (EU)
- Bidrag för jordbruksgrödor
- Nationellt stöd för sockerbeta
- Kompensationsersättning

- Kompensationsersättningens husdjursförhöjning
- Utbetalning av miljöersättningar (förbindelse och avtal) och/eller av specialstödsavtal
- Utbetalning av ersättning för ekologisk produktion
- Nordligt hektarstöd (C1-C4)
- Stöd till unga jordbrukare (C1-C4)
- Allmänt hektarstöd (C2p-C4).
- Stöd som ersätter förlorad höstsådd

Andra ansökningar

- Anmälan om deltagande i stödssystemen för EU:s djurbidrag för nötkreatur, får och getter och/eller nationella husdjursstöd (Vipu eller blankett 184)
- Ansökan om stödrättigheter ur den nationella reserven (blankett 289)
- Ekologisk produktion: nya förbindelse och tillskottsarealer (blankett 215)
- Nya miljöavtal (se Stöden i den samlade stödansökan, kapitel Miljöavtal⁷)

Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem

Merparten av de uppgifter som finns lagrade i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem är offentliga. Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen) tillämpas på uppgifternas och handlingars offentlighet, på utlämnande av uppgifter och handlingar och på avgifter som eventuellt tas ut för utlämnandet av dem.

När det gäller uppgifterna i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem är

⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/453/article-33739>

följande sekretessbelagda:

- kreditupplysningar om kunden
- uppgifter om statsborgen och det lånebelopp som borgen avser
- uppgifter om lånebeloppet när det gäller stöd i form av lån samt
- sådant som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs att är sekretessbelagt (621/1999, offentlighetslagen, 24 §1 mom. 14–15 punkten, 20 punkten, 23 punkten och 31 punkten).

Stöden för 2017 som betalats från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling offentliggörs i söktjänsten för uppgifter om EU-stöd⁸. Uppgifterna kan granskas i söktjänsten per antingen kalender- eller räkenskapsår. EU:s räkenskapsår en ett år lång period (16.10–15.10). Uppgifterna offentliggörs inte om summan av alla stöd som du fått via de ovan nämnda fonderna är högst 1250 euro. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt offentliggörs inte, eftersom EU-rättsakterna om offentliggörande av stöd gäller bara stöd som har betalats ut EU-fonderna. Kommissionens målsättning är att öka transparensen för användningen av landsbygdsfonderna, och därför förutsätter kommissionen att också uppgifterna om stöd till privatpersoner publiceras.

Uppgifter som offentliggörs:

- stödmottagarens namn
- beskattningskommun
- stöd som betalats ut garantifonden för jordbruket och landsbygdsfonden.

Utlämnande av uppgifter

Beslut om utlämnandet av registeruppgifter och/eller dokument i landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem fattas av den berörda myndigheten (Evara, Mavi, Luke, NTM-centralen och kommunens landsbygdsnäringsmyndighet) i fråga om sin egen myndighetsuppgift.

Personuppgifter får överlåtas för vetenskaplig forskning, statistiska ändamål och för myndighetsbruk. Dessutom får Europeiska unionens och medlemsstaternas kontroll- och undersökningsorgan behandla stödmottagarnas person- och stöduppgifter.

Ur landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem kan dina kontaktuppgifter (namn, adress, telefonnummer, e-postadress) också lämnas ut för direkt marknadsföring och opinions- eller marknadsundersökningar, om du har gett ditt samtycke till utlämnandet. Som urvalskriterium vid utlämnandet får användas de personuppgifter som är lagrade i informationssystemet samt uppgifter om läge, areal och produktionsinriktning. Samtycke till att uppgifterna lämnas ut för marknadsförings- eller rådgivningsändamål kan du ge i Vipu i punkten *Egna uppgifter* eller på Gårdsbruksblankett 101D. På motsvarande sätt kan du återta ditt samtycke när som helst.

På Mavis webbplats finns ytterligare information om Mavis register, begäran om utlämnande av uppgifter och avgifterna för uppgiftslämnandet mavi.fi → Om oss → Informationstjänster⁹. Vid begäran om uppgifter rekommenderas att man använder blanketten för överlåtelse av uppgifter som finns på den aktuella sidan.

⁸https://tietopalvelu.mavi.fi/QvAJAXZfc/opendoc.htm?document=Published/raportointi.qvw&host=QVS@qlik-ias&Sheet=SH_INTRO&anonymous=true

⁹<http://www.mavi.fi/sv/om-oss/informationstjanster/Sidor/informationstjanster.aspx>

Spärrmarkering

Mavi får till sitt system information om spärrmarkering som du meddelat till befolkningsdataregistret. Mer info om spärrmarkering och ansökan om den får du hos magistraten.

Registrerades (sökandes) rättigheter

Personuppgifter samlas in till landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem för skötseln av myndighetsuppgifter. Du har rätt att ta del av uppgifter till exempel om regis-

terföraren, syftet med behandlingen av personuppgifterna samt regelrätta överlåtelser av uppgifter. Uppgifterna kan läsas på Mavis webbplats i punkten Informationstjänster. Vidare har du rätt att kontrollera dina egna uppgifter som är lagrade i informationssystemen. Du kan själv korrigera dina felaktiga uppgifter i e-tjänsten eller be att myndigheten korrigerar dem. Begäran om kontroll kan inte framföras per telefon. Gör en specificerad och undertecknad begäran om kontroll till Landsbygdsverket (kirjaamo@mavi.fi¹⁰).

¹⁰kirjaamo@mavi.fi

2. Minneslistor för stödsökande

Minneslista för dem som ansöker elektroniskt

1. Om det har blivit ändringar i uppgifterna om delaktiga i din gård ska du på blankett 101D¹¹ meddela uppgifterna om nya delaktiga och delaktiga som fallit bort. Om den primära odlaren på gården byts, ska du uppdatera åtkomsträttigheterna på blankett 457¹² och lämna in den till kommunen. Efter det kan den primära odlaren lägga till och ändra åtkomsträttigheter i Viputjänsten och uppdatera kontaktuppgifterna om delaktiga.
2. Du kan inrätta nya skiften samt dela och slå samman basskiften genom att på Viputjänstens ingångssida välja länken *Elektroniska tjänster* och därifrån avsnittet *Basskiftesändringar*. I avsnittet kommer du åt att göra ändringarna direkt på den elektroniska kartan. Ändringarna skickas till kommunen för att handläggas och digitaliseras. Du behöver inte lämna någon separat kartbilaga till kommunen. Gör de här ändringarna innan du övergår till att göra upp den samlade stödansökan, så att kommunen hinner kontrollera skiftesändringarna och du får rätta uppgifter i din ansökan. Vi rekommenderar att du gör skiftesändringarna **före 30.4.2018**.
3. Börja göra upp den elektroniska ansökan genom att på Viputjänstens ingångssida välja punkten *Elektroniska tjänster*. Övergå till avsnittet *Huvudstödansökan*. Du kan välja det förhandsifyllda alternativ som är lämpligast för dig.
4. Du kan göra en gränskorrigerings av ett basskifte i avsnittet *Huvudstödansökan* på samma gång som du lämnar in stödansökan. Skicka in huvudstödansökan i tid så att kommunen kan bekräfta att gränskorrigeringen godkänns före 15.6.2018. Om gränskorrigeringen avslås i kommunen efter 15.6. kan du efter det korrigera uppgifterna om jordbruksskiften för skiftet bara på papper.
5. Börja fylla i huvudstödansökan från skiftesuppgifterna. Du kan ge uppgifterna om basskifte och jordbruksskifte på samma gång. I den här punkten kan du välja om du vill använda fjolårets uppgifter om jordbruksskiften eller uppgifter från ett odlingsplaneringsprogram, eller om du vill fylla i uppgifterna på nytt. I det här skedet vägleder tillämpningen dig vid behov att också rita in jordbruksskiftena.
6. Gör anmälan om besittningsöverföringar, dvs. köp, försäljning och arrendering av åkrar senast 15.6.2018 genom att lägga till eller ta bort basskiften i din besittning. Funktionerna är möjliga i avsnitten *Huvudstödansökan* och *Basskiftesändringar*.
7. Du kan lämna in jordbruksskifteskartor över skiften i gemensamt bruk ritade på en papperskarta som elektronisk bilaga. Du kan också lämna in bilagor

¹¹<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

¹²<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

- för bidrag för jordbruksgrödor och stöd till unga jordbrukare samt garantibevis för hampa som elektroniska bilagor. Efter att du har lämnat skiftesuppgifterna ger du uppgifterna om din gård.
8. Efter att du har lämnat skiftesuppgifterna ger du uppgifterna om din gård.
 9. Anteckna alla stöd du söker på fliken *Stöd som söks*. På den här fliken ska du också ansöka om utbetalning för en miljöförbindelse, miljöavtal, avtal om miljöspecialstöd från föregående programperiod och om utbetalning av ersättning för ekologisk produktion om du har förbundit dig till dessa ersättningar år 2015 eller tidigare.
 10. Alla stöd går inte att söka i avsnittet Elektroniska tjänster *Huvudstödansökan*. Lämna vid behov in anmälan om deltagande i EU:s system för djurbidrag och nationella husdjursstöd. De här fristående avsnitten i e-tjänsten kräver alla att de var för sig skickas in för behandling.
 11. Innan du skickar iväg den elektroniska ansökan ska du flytta över till avsnittet *Vipurådgivaren*, där tillämpningen meddelar om det finns betydande fel eller motstridigheter i din ansökan. I Vipurådgivaren ser du också om din gård uppfyller förgröningsstödet krav på diversifiering och skyldigheten att ha ekologisk fokusareal. Vipurådgivaren kontrollerar inte alla stödvillkoren. På sidan finns en länk till ett sammandrag där det som Vipurådgivaren kontrollerar finns uppräknat. I avsnittet Vipurådgivaren finns också skärmen Preliminär stöduppskattning som visar en uppskattning av det stöd som kommer att betalas till din gård på basis av de stöd du sökt i den samlade stödansökan.
 12. Gårdsbruksenhetens lägenhetssignum, kommun där gårdsbruksenheten är belägen, kommunnummer, kommundel och juridisk form kan du inte ändra elektroniskt. Anmäl sådana ändringar till kommunen på pappersblankett 101A¹³ **senast 15.6.2018**.
 13. **Skicka ansökningarna i god tid före sista ansökningsdagen**. Störningar i samband med sändandet av data kan uppstå på grund av t.ex. elavbrott, datorfel eller serverstörningar. Om du vill ändra en ansökan som du redan har skickat ska du återta ansökan, göra de ändringar som behövs och skicka in ansökan på nytt. En ny ansökan ersätter alltid den tidigare.
 14. Du har själv ansvaret för att din ansökan kommer fram. När ansökan har skickats iväg får du ett kvitteringsmeddelande till den e-postadress som du har gett. Om ingen kvittering anländer per e-post kan du kontrollera hos kommunen att ansökan har nått fram. Kvitteringen kan utebli t.ex. till följd av felaktig e-postadress. Spara det mottagningsmeddelande du fått om att sändandet av den elektroniska ansökan lyckades åtminstone till slutet av det innevarande året eller skriv ut det för arkivering. Informera de andra ägarerna av gårdsbruksenheten om mottagningsmeddelandet.
 15. När du har lämnat in ansökan kan du skriva ut eller spara ett sammandrag av uppgifterna i din ansökan på fliken *Sammandrag och sändning*. Det är viktigt att spara sammandraget om det inträffar ett fel när du skickar in ansö-

¹³<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

kan. Ansökan har sänts om sändningstidpunkten har skrivits ut i det övre högra hörnet på ansökan.

16. Du kan ändra eller återkalla ansökan under ansökningstiden. Efter ansökningstiden kan du ändra eller återkalla ansökan bara på pappersblankett.
17. **Lämna in den elektroniska ansökan senast 15.6.2018 kl. 23.59.** Du kan inte lämna in en elektronisk ansökan för sent. Lämna in en försenad ansökan till kommunen på pappersblankett. I samband med den elektroniska stödansökan tolkas begreppet oöverstigligt hinder (force majeure) på samma sätt som i fråga om ansökningar på pappersblanketter. Det innebär att de oöverstigliga hindren ska vara oförutsägbara och att jordbrukaren inte får ha någon möjlighet att påverka dem. Oöverstigliga hinder prövas alltid från fall till fall och utgående från vad som sägs i EU-rättsakterna och de inhemska författningarna. Exempelvis serverstörningar, elavbrott eller datorfel kan i första hand inte tolkas som oöverstigliga hinder. Läs mer om tiderna för inlämnande av ansökan och om förseningar i kapitel 5.¹⁴
18. Höstanmälningarna om miljöförbindelsens skiftesspecifika åtgärder växttäckning vintertid, placering av flytgödsel i åker och återanvändning av näringsämnen och organiskt material görs hösten 2018 i Viputjänsten eller på blankett 465¹⁵ före utgången av oktober.

Minneslista för sökande på pappersblanketter

Om du så vill kan du också ansöka om stöd på pappersblanketter. Blanketter får du hos kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och på internetadressen www.mavi.fi → Guider och blanketter → Odlare → Blanketter.¹⁶

1. Lämna in pappersblanketten Delaktiga i gårdsbruksenheten 101D¹⁷ till kommunen, om du gör ändringar i uppgifterna om delaktiga eller skapar nya delaktiga.
2. I ansökan om stöd som gäller den samlade stödansökan ingår blanketterna 101B och 102B.¹⁸ Lämna in jordbruksskifteskartor över de basskiften vars jordbruksskiften har ändrats jämfört med i fjol. Lämna vid behov in blanketterna 101A, 101D, 102A och 102C.¹⁹ Kontrollera för vart och ett stöd vilka andra blanketter och bilagor som behövs samt tidpunkterna för inlämnande av dem. Om du har en husdjursgård ska du vid behov lämna in också blankett 184²⁰ Anmälan om deltagande i fråga om EU:s djurbidrag och nationella husdjursstöd.
3. Anteckna de stöd du söker på 101B. Ansök också om utbetalning för en miljöförbindelse, miljöavtal, avtal om miljöspecialstöd från föregående programperiod och om utbetalning av ersättning för ekologisk produktion om du har förbundit dig till dessa ersättningar

¹⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/452/article-33711>

¹⁵<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

¹⁶<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

¹⁷<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

¹⁸<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

¹⁹<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

²⁰<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

år 2015 eller tidigare.

4. Underteckna alla blanketter och förse dem med namnförtydligande. Om stödansökan består av separata sidor ska varje sida undertecknas. Anteckna dessutom datum och lägenhetssignum på varje sida. Underskriften kan ersättas med en fullmakt eller, då det gäller bolagsformer, med en sedvanlig namnteckningsrätt. I oklara fall kan kommunens landsbygdsnäringsmyndighet begära att få ett handelsregisterutdrag där namnteckningsrätten anges.
5. Lämna in blanketterna och bilagorna i tid per post eller för dem till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet **senast 15.6.2018**. En ansökan som lämnas in per post anses ha anlänt i tid, om den är poststämplad **senast 15.6.2018** och adresserad till landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där gårdsbruksenheten är belägen.

3. Sökandens rätt till stöd

3.1 SÖKANDE

Med sökande avses en enskild jordbrukare som är

- en fysisk person,
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer. Sammanslutningens och dess medlemmars juridiska ställning inom den nationella lagstiftningen inverkar inte på rätten att ansöka.

Stöd och ersättning utbetalas för den gårdsbruksenhet som är i den sökandes besittning och belägen i Finland.

Med makar avses personer som har ingått äktenskap med varandra och personer som under skatteåret fortgående har levat under äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap med varandra och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn (inkomstskattelag (1535/1992) 7 § 1 och 3 mom.).

Sökandens ålder

Det finns ingen övre åldersgräns för att få stöd, bortsett från stöden till unga jordbrukare. När det gäller stöd som helt finansieras av EU saknas en undre åldersgräns. Läs mer om nationella stöd i punkten Nationella jordbrukarstöd och sökandens ålder.

Vissa programbasbaserade jordbrukarersättning och sökandens ålder

Ett villkor för godkännande av förbindelse, ingående av avtal och beviljande av ersätt-

ning som gäller miljöersättning, kompensationsersättning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar är att den fysiska person som är sökande eller sökandens make är minst 18 år den 31 december det år som föregår antingen stödåret eller det år då förbindelse- eller avtalsperioden började.

Om du är yngre än 18 år har du rätt att ansöka om stöd om du har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med din förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är ett villkor för beviljande av stöd att minst en jordbrukare, en medlem i sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

Nationella jordbrukarstöd och sökandens ålder

Också en jordbrukare som lyfter LFöPL-pension kan få nationella stöd. Ett villkor för att nationella stöd ska beviljas är att du eller din maka/make är minst 18 år den sista kalendern dagen i det år som föregår stödåret, dvs. någondera av er var minst 18 år 31.12.2017. I en annan än en offentlig sammanslutning ska minst en delaktig i er sammanslutning vara en fysisk person som har fyllt 18 år och som själv bedriver jordbruk eller trädgårdsodling.

Nationella stöd som beviljas för jordbruk och trädgårdsodling är bl.a. följande:

1. Nationellt stöd till södra Finland för husdjursskötsel, växtproduktion, växthusproduktion och lagring av trädgårdsprodukter.

2. Nordligt stöd för växtproduktion, husdjursskötsel, växthusproduktion, lagring av trädgårdsprodukter, lagring av skogsbär och skogssvampar, renhushållning, tjänster inom husdjursskötsel, transportbidrag för mjölk och kött samt annat nordligt stöd.
3. Andra stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen än de som avses i 1 och 2 punkten.

Exempel på åldersgräns

Exempel 1

Personer yngre än 18 år

Om du är yngre än 18 år kan du betalas programbaserade ersättningar och nationella stöd i det fall att

- du ingått äktenskap.
- du idkar jordbruk som samägare tillsammans med dina föräldrar eller endera föräldern.

Uppge någon av de ovan nämnda grunderna i tolläggsuppgifterna i ansökan, om du ansöker om stöd och inte har fyllt 18 år.

När sökanden är minderårig måste man beakta vad lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) föreskriver om bl.a. nödvändigheten av att förordna intressebevakare för rättshandlingar mellan föräldrar och minderåriga barn. Tilläggsuppgifter om de krav som lagen om förmyndarverksamhet ställer ges t.ex. av förmyndarskapsenheterna vid magistraterna.

Exempel 2

Åldersgränser som gäller flera jordbrukare eller en sammanslutning

När jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare tillsammans eller i form av en sammanslutning krävs det att minst en

jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare uppfyller kravet på nedre åldersgräns för att kompensationsersättning, ersättning för ekologisk produktion och miljöersättning ska kunna beviljas.

Nationella stöd kan betalas om minst en jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare som själv idkar jordbruk eller trädgårdsodling uppfyller kravet på nedre åldersgräns.

Ålderskraven gäller inte offentligrättsliga samfund, föreningar, stiftelser, skollägenheter eller fängeslägenheter. Ålderskraven gäller heller inte en sökande som bedriver annan stödberättigande verksamhet än jordbruk (t.ex. seminverksamhet eller transport av mjölk).

Stöd till unga jordbrukare (EU) och nationellt stöd till unga jordbrukare

Läs om åldersgränsen i anslutning till unga jordbrukare (EU) i kapitel Stöd till unga jordbrukare²¹.

Stöd till unga jordbrukare. Information om åldersgränsen för nationellt stöd till unga jordbrukare i kapitel Nationella åkerbaserade stöd²².

Befullmäktigad sökande

En privatperson, ett samfund, en sammanslutning eller ett dödsbo kan skriftligen ge fullmakt åt någon person att underteckna stödansökan på hans/hennes vägnar. Fullmakten bör vara individuell och noggrant stipulera vad fullmaktsgivaren samtyckt till. Till exempel ska längden på olika förbindelser framgå redan av fullmakten. En dödsbodelägare ska informera de andra dödsbodelägar-

²¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/453/article-33737>

²²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/453/article-33744>

na om delgivningar från myndigheterna.

Elektronisk ansökan om stöd kräver att någon person bemyndigas att underteckna den elektroniska ansökan för de andras räkning. I samband med elektronisk ansökan om stöd går det också att delegera behörigheten. Läs mer om elektroniskt bemyndigande i kapitel 5. Ansökan om stöd²³.

Bemyndigande av rådgivare

Du kan bemyndiga en rådgivare att göra upp stödansökan elektroniskt i Viputjäns-ten eller genom att lämna in blankett 457²⁴ till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Läs mer om elektroniskt bemyndigande av rådgivare i kapitel 5. Ansökan om stöd²⁵.

Samfund, sammanslutningar och dödsbon

Samfund, sammanslutningar och dödsbon måste lämna en utredning över delägarna på blankett 101D, om det har skett förändringar i uppgifterna om delägare.

En sammanslutning kan inte vara ägare till stödrättigheter. Alla delägarna undertecknar ansökan eller också undertecknas ansökan av en person som delägarna bemyndigat. En person som har namnteckningsrätt kan också fungera som undertecknare i samfundets eller sammanslutningens ställe. Till ansökan fogas fullmakter eller ett utdrag ur handelsregistret eller motsvarande varav namnteckningsrätten framgår.

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet kan enligt egen prövning behandla ansökan även om underskrift av någon av delägarna i ett samfund, en sammanslutning eller ett

dödsbo inte kan fås, eller om det är speciellt svårt eller rentav omöjligt att få underskrift p.g.a. att personen i fråga är bosatt i ett annat land eller av någon annan därmed jämförbar orsak. Ansvaret för behandlingen av ansökan gentemot den delägare vars underskrift saknas ligger i detta fall hos de delägare som undertecknat ansökan. Delägarna bör anteckna orsaken till att namnteckningen saknas under punkten "Tilläggsuppgifter" i stödansökan 101B.

Om flera personer odlar gården tillsammans eller i form av en sammanslutning ska åtminstone en jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare vara en fysisk person som uppfyller ålderskravet, om ni ansöker om nationella stöd. Den personen ska själv idka jordbruk eller trädgårdsodling.

Vid överföringar av besittningsrätten på grund av att sökanden avlidit anses den nya innehavaren uppfylla de allmänna kraven på sökande i fråga om nationella stöd (främst åldersbegränsningarna), om den tidigare sökanden har uppfyllt villkoren när stödansökan lämnades in.

Besittning av skiften

Den areal för vilken betalas stöd ska vara i sökandens besittning minst 15.6.2018 när det gäller alla arealbaserade stöd och ersättningar. Sökandens besittningen av skiftet baserar sig på antingen på ägande eller arrendeavtal. I fråga om miljöavtal ska avtalsarealen vara i sökandens besittning under avtalsperioden.

Sökanden ska följa tvärvillkoren under perioden 1.1–31.12 (se Tvärvillkorsguiden²⁶). För grundstödet del måste förutsättningarna för

²³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/452/article-33711>

²⁴<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

²⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/452/article-33711>

²⁶<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelija/Sivut/Taydentavien-ehdojen-oppaat.aspx>

stödberättigande uppfyllas hela kalenderåret.

Skiften som sökanden har köpt eller arrenderat och anmält senast 15.6.2018, kan börja omfattas av stöden. Om den tidigare ägaren eller innehavaren har ansökt om stöd för skiftena i fråga, ska denne återta sin ansökan som gäller dessa skiften. Om hela gårdens besittning överförs, är överföringen möjlig för arealstödens del fram till 31.8.2018. Om den tidigare ägaren eller innehavaren har ansökt om stöd för gården, måste han återta sin ansökan. Underrätta kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om överföringen av besittningen inom 15 arbetsdagar från överföringen av hela gårdens besittning, dock senast 21.9.2018. (se bilaga A. Besittningsöverföringar av en hel gård²⁷).

Separat administrerade gårdsbruksföretag samt gemensamma företag och samarbete

Ett gårdsbruksföretag kan lämna bara en enda ansökan om stöd och förbindelse.

Du kan lämna in separata ansökningar enbart om gårdsbruksföretag med separat företagsverksamhet. Då de separata gårdsbruksföretagens ställning definieras måste man eventuellt be dig om tilläggsutredning. Härvid beaktas om den gårdsbruksenhet som du leder är funktionellt och ekonomiskt självständig som produktionsenhet. Omständigheter som beaktas är bl.a. företagets skattebehandling, jordbrukarens ställning på gårdsbruksenheten och frågor som hänför sig till de tillstånd som företagets produktion förutsätter och till organiserandet av produktionsverksamheten. Ingen av dessa faktorer är dock ensam avgörande.

Följder av kringgående av villkoren för

²⁷<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

stöd

Myndigheterna utreder ändringar av befintliga gårdar och bildandet av nya gårdar. Därför kan separata ansökningar om stöd sammanslås. Då man överväger sammanslagning av ansökningarna kan man jämföra tidigare års ansökningsuppgifter och klarlägga huruvida ansökan om stöd via ett annat gårdsbruksföretag leder exempelvis till kringgående av begränsningar för stödförmåner eller budgetdisciplin. Granskningen av ansökningsuppgifter begränsar sig inte enbart till året innan. Sålunda kontrolleras också sådana fall där sökanden eftersträvar obefogade stödförmåner genom successiva förändringar av besittningen av gården.

Stöd kan inte beviljas, om du vidtar sådana åtgärder för ändring av åkerarealens besittningsförhållanden eller motsvarande vars uppenbara syfte är att kringgå villkoren för beviljande av stöd.

Stöden kan sänkas eller lämnas obetalade om någon omständighet eller någon åtgärd i syfte att erhålla stöd har givits en sådan form som inte motsvarar dess ursprungliga natur eller ändamål. En sådan åtgärd kan till exempel vara att produktionen på artificiell väg har delats upp på flera sökande i uppenbar avsikt att kringgå stödvillkoren.

Betydelsen av ändrad företagsform

Med ändrad företagsform avses t.ex. en situation där fysiska personer, dvs. jordbrukare, inleder samarbete med användning av sina produktionsinsatser och bildar en lantbrukssammanslutning, ett aktiebolag, öppet bolag eller kommanditbolag eller där företagsformen för ett befintligt företag ändras. Myndigheterna ska undersöka bildandet av nya producenter som utgör sökande för att försäkra sig om att inte nya sökande bildas i syfte att kring-

gå stöd villkor.

Arrendeavtal

Skriftligt arrendeavtal

Mavi rekommenderar att du ingår ett skriftligt arrendeavtal och avtalar om stödrättigheterna i samband med arrendeavtal som gäller mark. I jordlegolagen (258/1966) bestäms om arrendeavtal för mark. Jordbruksmark där det inte finns bostads- och ekonomibyggnader som behövs för att bedriva lantbruk eller där byggnaderna är otillräckliga för detta ändamål, kan för viss tid, högst 20 år, arrenderas ut för att användas huvudsakligen för bedrivande av lantbruk. En brukningsdel där det finns bostads- och ekonomibyggnader som behövs för att bedriva lantbruk kan för viss tid, högst 25 år, arrenderas ut för att användas huvudsakligen för bedrivande av lantbruk. Om arrendetiden inte finns utskrivet i arrendeavtalet anses arrendeavtalet vara i kraft i två år.

Ett muntligt arrendeavtal är giltigt när arrendetiden för obebyggd jordbruksmark är högst två år.

Tvistemål Om ett arrendeavtal om jordbruksmark bestrids, avbryts utbetalningen av stöd ända tills domstolen har beslutat i vems besittning åkern har varit och under vilken period.

I regel behövs inget arrendeavtal som bilaga till stödansökningarna.

3.2 GÅRDBRUKSENHETENS RÄTT TILL STÖD

Definition av gårdsbruksenhet

När det gäller direktstöd och programbaserade jordbrukarsättning betraktas alla enheter som leds av dig och som används för jord-

bruksverksamhet i samma medlemsstat som en enda gårdsbruksenhet. Detta innebär att de produktionsenheter (gårdar) som samma jordbrukare (en eller flera) odlar i Finland betraktas som en enda gårdsbruksenhet.

Om jordbrukaren odlar flera enheter som används för jordbruksverksamhet i olika delar av Finland och dessa tillsammans bildar en administrativ helhet, dvs. de fungerar under jordbrukarens ledning, ska uppgifterna om dessa enheter lämnas in i endast en ansökan. Denna ansökan omfattar alla enheter i fråga.

När det gäller nationella stöd avser en gårdsbruksenhet en funktionellt och ekonomiskt självständig produktionsenhet som utgörs av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller produktionsbyggnader med markgrund, som leds av dig och används för att bedriva jordbruk och som du besitter som en enda helhet på basis av ägande eller arrendering.

Basskiftets eller jordbruksskiftets placering avgör stödnivån för de nationella arealbase-
rade stöden.

I underkapitel med rubriken Separat administrerade gårdsbruksföretag samt gemensamma företag och samarbete berättas mer om separat administrerade gårdsbruksföretag samt om gemensamma företag och samarbete.

Produktion som bedrivits i Finland

Stöd betalas endast för produktion som bedrivits i Finland. Jordbrukarens nationalitet saknar betydelse.

Areal som krävs för att gården ska ha rätt till stöd

Direktstöd

Det minsta stödberättigande jordbruksskifte

som kan betalas grundstöd, förgröningsstöd och stöd till unga jordbrukare är 0,05 hektar. Skiften som är mindre än 0,05 hektar beaktas ändå när man fastställer den areal där förgröningsstödet krav måste iakttas.

Inget stöd beviljas om det sammanlagda beloppet av ansöktadirektstöd under stödåret är 200 euro eller mindre.

Om du ansöker om stödrättigheter för grundstöd ur den nationella reserven under året för ansökan om stöd har en minimiareal fastställts för ansökan på basis av vissa grunder för tilldelning ur reserven.

Vissa programbaserade jordbrukaresättningar

Ett villkor för beviljandet av miljö- och ekoersättning är att du innehar minst 5,00 hektar miljöförbindelseareal under hela förbindelseperioden, eller om det gäller miljöersättning för odling av trädgårdsväxter, minst en hektar miljöförbindelseareal i odling med trädgårdsväxter.

Förbindelsen upphör om villkoret för minimiareal inte uppfylls. Detta kan leda till att redan utbetalda stöd återkrävs för hela förbindelseperioden.

Sådana ersättningsberättigande skiften som på grund av växtföljden innehåser under ett förbindelseår av en annan jordbrukare som ingått förbindelse kan räknas ingå i minimiarealen hos den sökande som i huvudsak besitter skiftet. I detta fall bör byte sökas separat hos kommunens landsbygdsnäringsmyndighet som fattar beslut om huruvida bytet kan godkännas. Jordbrukaren ska ge en motivering till bytet. Ersättningen betalas till den som odlar det ersättningsberättigande skiftet och anmäler det på blanketten.

Ett villkor för att *miljöavtal* ska beviljas är att

arealen som avtalet gäller är minst 0,30 hektar. En areal som är föremål för miljöavtal om åkrar för tranor, gäss och svanar måste vara minst 5,00 hektar. Avtalsområdet ska vara i din besittning under hela avtalsperioden.

Ett villkor för att *kompensationsersättning* ska beviljas är att du innehar minst 5,00 ersättningsberättigande jordbruksmark. Om din gård ligger i ett skärgårdsområde räcker det att du har 3,00 hektar ersättningsberättigande jordbruksmark i skärgårdsområdet.

Ett villkor för att *ersättning för icke-produktiva investeringar* ska beviljas är att det efter avslutad investering ingår ett avtal om skötseln av objektet för investeringen där avtalsarealen är minst 0,30 hektar.

Nationella stöd för växtproduktion

Du ska senast 15.6.2018 för hela växtperioden 2018 inneha minst 5,00 hektar åker som lämpar sig för odling. Om det gäller växtspecifikt stöd för trädgårdsväxter ska du ha minst 1,00 hektar åker i odling med trädgårdsväxter.

3.3 ODLINGSSÄTT

Tvårvillkoren är krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt föreskrivna verksamhetskrav. De föreskrivna verksamhetskraven hänför sig till miljöfrågor, folkhälsa, växtskydd samt djurens hälsa och välbefinnande.

I tvårvillkorsguiden kan du läsa mer om tvårvillkoren. Guiden finns på adressen www.mavi.fi → Guider och blanketter → Odlare → Tvårvillkorsguide²⁸.

Ett krav för beviljandet av **stöd som helt eller delvis finansieras av EU** är att du bevarar jordbruksmarken i sådant skick att

²⁸<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/Guiderna-om-tvarvillkor.aspx>

den lämpar sig som betesmark eller för odling. Miljöersättning och ersättning för ekologisk produktion förutsätter att du iakttar kravet på att bevara jordbruksmarken samt minimikraven för användning av gödselmedel och växtskyddsmedel.

Du ska sträva efter att producera en bärnings- och marknadsduglig skörd.

Betalningen av **nationella stöd baserade på odlingsarealen** förutsätter att ditt mål är att producera en bärnings- och marknadsduglig skörd på ett sätt som beaktar produktionsförhållandena på orten. (odlingssättet beskrivs nedan). När det gäller nordligt hektarstöd finns dessutom krav på bärning av skörd av frilandsgrönsaker.

Ett odlingssätt som berättigar till nationella stöd omfattar:

- Ändamålsenlig bearbetning och gödsling av åkern.
- Sådden har utförts senast 30.6.2018 och möjliggör jämn groningen. Om det på grund av exceptionella väderleksför-

hållanden är omöjligt att se senast 30.6 ska du så genast när omständigheterna medger det. (Som exceptionella väderleksförhållanden betraktas en situation då riklig nederbörd som fortgått under en längre period och en liten avdunstning har lett till att åkrarna är så våta att det förhindrar sådd.)

- Användning av växtarter och -växtsorter som lämpar sig för ändamålet, området och skiftet.
- Utsåde eller plantor i tillräcklig mängd och av tillräcklig kvalitet.
- Ändamålsenligt växtskydd och flyghavrebekämpning.
- Att skiftet är i sådant produktionstillstånd att en bärnings- och marknadsföringsduglig skörd kan produceras.
- Jordbruksmarken bevaras öppen.
- Vederbörlig skörd av frilandsgrönsaker (gäller nordligt hektarstöd).

Obs. Om du odlar hampa, se bilaga C!²⁹

²⁹<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/Ansokningsguide.aspx>

4. Aktiv jordbrukare

Du måste uppfylla villkoren för aktiv jordbrukare, om du ansöker om EU:s direkta och programbaserade stöd. EU:s direktstöd är grund- och förgröningsstöd, EU-stöd till unga jordbrukare, bidrag för jordbruksgrödor och EU-djurbidrag. Programbaserade är kompensationsersättning, ersättning för ekologisk produktion, ersättning för djurens välbefinnande och miljöersättning samt ersättning för icke-produktiva investeringar. Ersättning för miljöersättningens miljöavtal och för icke-produktiva investeringar kan också beviljas vissa andra grupper (läs mer i kapitel Miljöförbindelse³⁰).

Granskningen av om du är aktiv jordbrukare utförs varje år i samband med stödansökan. Du måste uppfylla villkoret som gäller aktiv jordbrukare hela kalenderåret för att du ska få stöd. Om du har en förbindelse om miljöersättning, ersättning för djurens välbefinnande och ersättning för ekologisk produktion ska du uppfylla villkoret för aktiv jordbrukare under hela förbindelseperioden. Om du är en jordbrukare som etablerar jordbruksverksamhet ska du uppfylla villkoret för aktiv jordbrukare från den tidpunkt då du inledde jordbruksverksamheten. Meddela kommunen om ändringar som skett under året.

Du betraktas som aktiv jordbrukare år 2018 om du har fått sammanlagt högst 5 000 euro i direktstöd år 2017, oberoende av vad din andra företagsverksamhet är.

Du betraktas inte som aktiv jordbrukare om du driver flygplatser, tillhandahålla järnvägstjänster eller driva vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar.

tag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar och du dessutom har fått över 5 000 euro i direktstöd år 2017. Om du driver sådana verksamheter upptas du på en förbudslista. Se ytterligare information i punkt *Att strykas från förbudslistan* och *Förbudslistans definitioner*.

Exempel 1.

Du är aktiv jordbrukare, om dina direktstöd för 2017 var högst 5 000 euro.

Exempel 2.

Du är aktiv jordbrukare, om dina direktstöd för 2017 var över 5000 euro, men du varken driver flygplatser, tillhandahåller järnvägstjänster eller driver vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar.

Exempel 3.

Du kan påvisa att du är aktiv jordbrukare genom att lämna in bevis till kommunen, om dina direktstöd för 2017 var över 5000 euro, och du driver flygplatser, tillhandahåller järnvägstjänster eller driver vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar. Se ytterligare information i punkt *Att strykas från förbudslistan*.

Förvaltning

Som förvaltning betraktas det att du driver verksamhet som leder till att du upptas på förbudslistan.

När det gäller grupper av fysiska personer och juridiska personer betraktas som förvaltning att den grupp eller juridiska person som är stödsökande driver verksamhet som leder

³⁰<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/453/article-33739>

till upptagande på förbudslistan. Om en enskild medlem i en grupp eller i en juridiska person driver flygplatser, tillhandahåller järnvägstjänster eller driver vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- och rekreationsanläggningar leder det inte till upptagande på förbudslistan. Som grupper betraktas äkta makar och med dem jämställda personer, om makarna äger och driver gården tillsammans eller helt eller delvis har arrenderat den gård de driver. Också sammanlutningar och dödsbon betraktas som grupper. Juridiska personer är aktiebolag, andelslag, registrerade föreningar, samt öppna bolag och kommanditbolag.

Exempel 1. Olle Odlare äger ensam gården och fungerar som stödsökande. Olle Odlare driver en flygplats och upptas på förbudslistan.

Exempel 2. Olle och Olga Odlare äger gården tillsammans och är gifta med varandra. Olga har bemyndigat Olle att söka jordbruksstöden för bägges räkning. Olga äger ett fastighetsförmedlingsföretag. De driver inte gemensamt det företag som orsakar upptagandet på förbudslistan. Som äkta makar är Olle och Olga Odlare tillsammans aktiv jordbrukare.

Exempel 3. Aktiebolaget Odling Ab äger gården och är stödsökande. Olle Odlare är primär odlare av Odling Ab. Olle Odlare äger 60 % av Odling Ab och Olle Odlare driver också en flygplats. Odling Ab är aktiv jordbrukare.

Exempel 4. Aktiebolaget Odling Ab äger gården och är stödsökande. Odling Ab driver också en flygplats. Odling Ab upptas på förbudslistan.

Att strykas från förbudslistan

Du upptas på förbudslistan om du driver en flygplats, tillhandahåller järnvägstjänster eller driver ett vattenverk, ett fastighetsföretag eller en permanenta sport- och rekreationsanläggning, och du har fått mer än 5 000 euro i direktstöd år 2017. Du kan strykas från förbudslistan och bli aktiv jordbrukare om du kan påvisa något av följande:

1. det årliga direktstödsbeloppet som du fått är minst fem procent av de totala inkomsterna från annat än jordbruksverksamhet det senaste skatteåret vars beskattning är fastställd;
2. din jordbruksverksamhet är inte obetydlig. Jordbruksverksamheten anses inte vara obetydlig om din jordbruksinkomst utgör minst fem procent av de totala inkomsterna;
3. din huvudsakliga bransch är att bedriva jordbruksverksamhet.

Om du ansöker om att strykas från förbudslistan på basis av punkterna a–c ska du kontakta kommunen för att utreda vilka bevis du måste lämna in. Mer information får du också i *Inlämnande av bevis*.

Definitioner av verksamheterna som leder till upptagande på förbudslistan

Flygplats

Med flygplats avses ett markområde som är särskilt inrättat för landning, start och manövrering av luftfartyg, inbegripet de anläggningar som kan behövas för flygtrafiken och för service till luftfartygen, samt de anläggningar som behövs för de kommersiella luftfartstjänsterna.

Järnvägsföretag

Med järnvägsföretag avses ett offentligt eller

privaträttsligt företag eller någon annan sammanlutning som med stöd av en koncession som beviljats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom sin huvudsakliga verksamhet bedriver person- eller godstrafik på järnväg och som är skyldigt att tillhandahålla dragkraft; med järnvägsföretag avses också företag som enbart tillhandahåller dragkraft.

Vattenverk

Med vattenverk avses en inrättning som sköter avtalskundernas vattentjänster. Med vattentjänster avses vattenförsörjning, dvs. ledande, behandling och leverans av vatten för användning som hushållsvatten, samt avloppshantering, dvs. avledande och behandling av avloppsvatten, dagvatten och dräneringsvatten. Med kund avses ägaren eller innehavaren av en fastighet eller någon annan som ingår avtal med vattentjänstverket om anslutning av fastigheten till verkets ledningsnät eller om tillhandahållande och anlåtande av verkets tjänster. Att vara majoritetsdelägare eller delägare i ett vattenandelslag som har inrättats för att trygga de egna vattentjänsterna betraktas inte som att driva vattenverk.

Fastighetsbolag

Med fastighetsföretag avses disponentbyråer, företag som bedriver grynderentreprenader och fastighetsförmedlingsbyråer. Att tillhandahålla inkvartering på gården betraktas inte som fastighetsföretagsverksamhet.

1. Med *disponent* avses en aktör som ansvarar för förvaltningen av fastigheten och byggnaderna och sköter bolagets övriga dagliga förvaltning i enlighet med styrelsens anvisningar och föreskrifter. En aktör som enbart erbjuder vägdisponent- eller gårdskarlstjänster betraktas inte som ett fastighetsföretag.

2. Med *grynderentreprenadverksamhet* avses verksamhet där byggnadsfirman planerar, marknadsför, producerar och säljer bostäder samt affärs- och kontorslokaler på sin egen tomt och på ett sådant sätt att köparen får besittningsrätten till ifrågavarande lokaler genom att köpa aktier i målbolaget. Byggföretag som bygger på en tomt som ägs av en annan part betraktas inte som fastighetsföretag.
3. Med *fastighetsförmedlingsbyrå* avses den som för att få inkomst eller annan ekonomisk nytta för samman avtalsparter i syfte att få till stånd ett köp, ett byte eller ett hyresavtal eller ett avtal om överlåtelse av någon annan nyttjanderätt i fråga om ett förmedlingsobjekt.

Permanent sport- och rekreationsanläggningar

Med permanenta sport- och rekreationsanläggningar avses områden som används för sport- och rekreationsverksamhet och där det finns permanenta konstruktioner och/eller permanenta läktarkonstruktioner. Sådana områden är t.ex. golfbanor, tävlingsbanor och fotbollsplaner.

Tabell 1: Verksamheter upptas på förbudslistan?

Permanent sport- eller rekreationsanläggning som drivs av den sökande	Upptas på förbudslistan?	Mer info
Naturpark som är öppen för allmänheten	nej	
Trädgård som är öppen för allmänheten	nej	
Terrängbanor (för motorsport, cykling, löpning och ridning)	nej	
Tävlingsbanor (för motorsport, cykling, löpning, hästsport)	ja	Om de har permanenta konstruktioner och/eller en permanent läktare. Staket betraktas inte som permanenta konstruktioner.
Jaktområden	nej	
Skjutbanor	ja	Om de har permanenta konstruktioner och/eller en permanent läktare. Staket betraktas inte som permanenta konstruktioner.
Skogsområden som används som rekreationsområden	nej	
Sportplaner, fotbollsplaner	ja	Om de har permanenta konstruktioner och/eller en permanent läktare. Staket betraktas inte som permanenta konstruktioner.
Golfbanor	ja	
Stall, travträningsstall, stall för inackorderade hästar, ridskola, hästuppfödning	nej	
Ridmanege eller ridplan	ja	Om ridmanegen eller ridplanen ligger i anslutning till ett hästföretag som är specialiserat på ridskoleverksamhet och det finns en permanent läktare och/eller ett domartorn i manegen eller på planen. Staket betraktas inte som permanenta konstruktioner.
Sjöar, tjärnar som används som rekreationsområden	nej	
Åar, åbrinkar	nej	
Lägerområden	nej	
Stuguthyrning	nej	
Gårdsturism	nej	
Rekreationsanläggningar för eget bruk	nej	(t.ex. simbassäng, tennisbana)

* Ladda ner tabellen i pdf-format³¹

Exempel på permanenta rekreationsanläggningar

Exempel 1.

Rita Ryttare ansöker om jordbrukarstöd och äger en ridskola som erbjuder ridlektioner. Ridskolan har en manege med en permanent läktare och en utomhusplan utan läktarkonstruktioner. Rita Ryttare upptas på förbudslistan.

Exempel 2.

Rita Ryttare ansöker om jordbrukarstöd och äger en ridskola som erbjuder ridlektioner. Ridskolan har en utomhusplan med en permanent läktare. Rita Ryttare upptas på förbudslistan.

Exempel 3.

Rita Ryttare ansöker om jordbrukarstöd och äger en ridskola som erbjuder ridlektioner. Ridskolan har varken manege eller utomhusplan med permanenta läktare eller domar-

torn. Rita Ryttare är aktiv jordbrukare.

Exempel 4.

Lantbruksläroanstalten Skolgård ansöker om jordbruksstöd och utbildar ridinstruktörer och dess huvudsakliga bransch är undervisning. Läroanstalten har en läktarförsedd manege som enbart används för undervisningsändamål. Skolgård är aktiv jordbrukare.

Exempel 5.

Stall Häst Ab ansöker om jordbruksstöd och föder samt upp hästar och erbjuder hyress-tallplatser. Häst Ab erbjuder inte ridlektioner. Stallet har en manege med en permanent läktare som används enbart av stallet självt och av kunderna. Häst Ab är aktiv jordbrukare.

Inlämnande av bevis

För att strykas från förbudslistan ska du lämna in bevis till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast 15.6.2018, antingen som elektronisk bilaga till den samlade stödansökan eller på papper. Mer info får du i punkt 5.3 *ansökningar och bilagor*.³²

a)

Du kan visa att de årliga direktstöd som du fått är minst fem procent av din totalinkomst med avdrag för jordbruksinkomsten. Vid bedömningen ska du använda uppgifter från den senast fastställda beskattningen. Om ditt skatteår är ett kalenderår är det senast fastställda skatteåret 2016.

Mottaget direktstödsbelopp, a	Totala inkomster, b, med avdrag för jordbruksinkomsten, c	$d = 100 \cdot a / (b - c) \%$	Aktiv jordbrukare om d är minst 5 %
-------------------------------	---	--------------------------------	-------------------------------------

b)

Jordbruksverksamheten som du bedriver är inte obetydlig. Jordbruksverksamheten anses

³¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Aktiv-jordbrukare-tabell-1.png>

³²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/452/article-33711>

inte vara obetydlig om jordbruksinkomsten utgör minst fem procent av dina totala inkomster. Vid bedömningen ska du använda uppgifter från den senast fastställda beskattningen. Om ditt skatteår är ett kalenderår är det senast fastställda skatteåret 2016.

Jordbruksinkomst, c	Totala inkomster, b	$e = 100 * c / b \%$	Aktiv jordbrukare, om e är minst 5 %
---------------------	---------------------	----------------------	--------------------------------------

* Ladda ner tabellerna i pdf-format³³

Direktstödsbelopp

Vid bedömningen av jordbrukarens direktstödsbelopp används uppgifter från det senaste slutförda skatteåret. Om skatteåret är ett kalenderår granskar man år 2018 direktstödsbeloppet för 2016. Direktstödsbeloppet är det belopp som du är berättigad till före avdrag och förvägran. Bevis på direktstödsbeloppet behöver inte ges in till kommunen. Kommunen kontrollerar direktstödsbeloppet landsbygdsnäringsförvaltningens datasystem.

Om du inte har ansökt om direktstöd år 2016, är direktstödsbeloppet kalkylerat. Det kalkylerade beloppet fås genom att multiplicera antalet stödberättigande hektar för vilka du hade haft rätt att få direktstöd med det nationella genomsnittliga direktstödet per hektar. Kommunen räknar ut det kalkylerade beloppet av direktstöd åt dig.

Jordbruksinkomst

Jordbruksinkomsten är de inkomster som du har fått från jordbruksverksamheten på din gård, inbegripet direktstöd och programbase-erade stöd och nationella stöd för jordbruksverksamheten.

Med jordbruksverksamhet avses produktion, uppfödning eller odling av jordbruksprodukter. Jordbruksverksamhet är också bärgring av skörd, mjölkning samt uppfödning och håll-

lande av produktionsdjur för jordbruksändamål samt bevarande av jordbruksmarken i sådant skick att den lämpar sig som betesmark eller för odling utan användning av annat än normala jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Andra inkomster än de som nämns här betraktas som inkomster från annat än jordbruksverksamhet.

Också de inkomster som gården får av förädling av jordbruksprodukter betraktas som jordbruksinkomst, om de förädlade produkterna förblir i din ägo och förädlingen resulterar i en jordbruksprodukt. En sådan jordbruksprodukt kan till exempel anses vara mjöl som du har malt av egen säd till försäljning.

Av jordbruksinkomsterna beaktas bara dina inkomster som hör samman med jordbruks- och trädgårdsproduktionen. Till exempel inkomster från maskinentreprenad eller uthyrning av semesterstugor är inte jordbruksinkomst, men de räknas in i de totala inkomsterna.

Totala inkomster

I de totala inkomsterna ingår alla inkomster.

Såväl jordbruksinkomster som totala inkomster avser bruttoinkomsterna före avdrag av relevanta kostnader och skatter. Vid granskningen av inkomster i punkterna a) och b) används uppgifterna från det senast fastställda skatteåret. Lämna in beskattningsbeslutet till kommunen. Lämna dessutom in en eventuell jordbrukets skattekärlationsblankett 2. Vidare finns det uppgifter om jordbruksinkomster och totala inkomster i det stödsammandrag som varje år skickas till din gård. Vid behov kan kommunen också begära uppgifter om bokföring eller bokslut och andra inkomstverifikat i anslutning till verksamhetsutövning av dig.

³³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/tabell-a-och-b.pdf>

c)

Du kan kontrollera den huvudsakliga branschen i företags- och organisationsdatasystemet (FODS) (ytj.fi/svenska³⁴) med hjälp av ditt FO-nummer. Du kan påvisa att du är aktiv jordbrukare genom att till kommunen lämna in ett utdrag från FODS-registret varav det framgår att din huvudsakliga bransch är

jordbruksverksamhet. Du betraktas som aktiv jordbrukare om ditt företags huvudsakliga bransch i enlighet med Statistikcentralens branschklassificering³⁵ är växtodling och husdjursskötsel under klass 01, dock inte jakt och service i anslutning härtill eller service till jordbruk, bortsett från klass 01612 Att hålla odlingsmark odlingsbar.

³⁴<http://www.ytj.fi/svenska>

³⁵http://tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/910-2008/index_sv.html

5. Ansökan om stöd

Nytt 2018:

- En utskrift med förifyllda gårdsuppgifter på basis av fjolåret skickas inte längre till gården. Du kan fylla i din stödansökan i Viputjänsten med fjolårets förifyllda uppgifter eller vid behov be din kommun om en utskrift av fjolårets ansökningsuppgifter.
- Du kan också skicka in elektroniska bilagor till ansökan.

Viktigt att minnas

- Den sista dagen för ansökan om samlade stöd är 15.6.2018.
- Försäkra dig om att det överst på sammandraget över din elektroniska ansökan står att uppgifterna har skickats för behandling till kommunen. Efter att den elektroniska ansökan har skickats in ska du dessutom kontrollera att du får en kvittering på sändandet till din e-postadress
- Om du vill korrigera en ansökan som du har lämnat in på elektronisk väg, återta då sändningen av ansökan och korrigera den ändrade uppgiften. Skicka sedan iväg ansökan på nytt. En e-ansökan kan du inte korrigera genom att sända bara en del av uppgifterna på nytt.
- Kom alltid ihåg att meddela den behöriga myndigheten om force majeure eller en exceptionell omständighet också utanför ansökningstiden. Uppgifter om force majeure eller en exceptionell omständighet och bevis på detta ska

lämnas in skriftligen inom 15 arbetsdagar från det att sökanden eller dennes rättsinnehavare kan göra det.

- Lämna in blankett 101A till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet bara om det har blivit ändringar i uppgifterna om gården.
- Lämna in blanketterna 102A och 102C bara om det har blivit ändringar i gårdens basskiften.

5.1 Ansökningstider och andra datum

Detta kapitel informerar om ansökningstiderna för olika stöd och om andra datum som hör samman med ansökan om stöd. Vissa stödformer kan också anknyta till särskilda datum som anges i villkoren för respektive stöd.

30.4. Sista möjliga datum att ansöka om att ansluta sig till kontrollsystemet för ekologisk produktion (ny ekogård)

30.4. Lämna in kvalitetstestet för åkerjord som ingår i kraven för miljöförbindelse

15.6. Den samlade stödansökan avslutas

15.6. Den första produktionskontrollen ska vara utförd (ny ekogård)

15.6. Sista möjliga datum att anmäla basskiftesändringar

15.6. En dags besittningstid för basskiften

30.6. Sista såningsdatum *)

10.7. Sista möjliga datum att lämna in stödansökan försenad (16 % avdrag från stödet till följd av förseningsdagar)

11.7. Försenade ansökningar avslås

31.8. Sista möjliga datum att föra över besittningen av en hel gård

21.9. Sista möjliga datum att anmäla besitt-

ningsöverföring av en hel gård

31.10. Sista datum att lämna in höstens anmälan om arealerna för miljöersättningsåtgärder

26.11. Sista möjliga datum att lämna in höstens anmälan om arealerna för miljöersättningsåtgärder (18 % minskning av stödet)

*) Möjligt att avvika från den sista sättningsdagen

- *Om exceptionella väderförhållanden utgör ett hinder för sådd senast 30.6, måste du så genast när förhållandena tillåter det.*
- *Som ett exceptionellt väderförhållande anses en situation där riklig nederbörd som fortgått under en längre period och liten avdunstning har lett till att åkrarna är så våta att det förhindrar sådd.*
- *Använd officiell väderstatistik eller ta foton av situationen på skiftet så att du vid en övervakningssituation kan påvisa att det har varit frågan om ett exceptionellt väderförhållande som beror på väta.*
- *Undantaget från den sista sättningsdagen 30.6 gäller odlad jordbruksmark, trädor och permanenta gräsmarker.*
- *Om förhållandena redan i juni verkar vara sådana att ett skifte inte går att beså senast 30.6, ska du i stödansökan anmäla en sådan växt för skiftet som kan sås ännu efter 30.6.*

Guiden för tvärvillkor 2018 har publicerad i mars.

³⁶<https://vipu.mavi.fi>

5.2 Viputjänsten

År 2018 börjar tiden för stödansökan i Viputjänsten på adressen <https://vipu.mavi.fi>³⁶ **i mitten av april och slutar 15.6.2018 kl. 23.59**. Via Viputjänsten kan du elektroniskt lämna in följande uppgifter:

- Basuppgifter om gårdsbruksenheten och uppgifter om delaktiga
- uppgifter om basskiften och ändringar av dem
- uppgifter om jordbruksskiften
- ansökan om samlade stöd

Via Viputjänsten kan du vid separat meddelade tidpunkter skicka också följande uppgifter elektroniskt:

- anmälan om deltagande i stödssystemen för EU:s djurbidrag för nötkreatur, får och getter och/eller nationella husdjursstöd
- anmälan om djurantal i samband med stöd för svin- och fjäderfähus hållning, kompensationsersättningsens husdjursförhöjning, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för djurens välbefinnande
- ansökan nationella husdjursstöd
- ansökan djurens välbefinnande
- höstanmälan för miljöersättning
- kvalitetstest för åkerjord (öppen hela året)

Kortfattat om Vipu

Viputjänsten är tillämpning för elektroniska tjänster. I den kan du fylla i och sända in stödansökan elektroniskt. Viputjänsten innehåller ett kartgränssnitt med vars hjälp du kan korrigera kartor elektroniskt. Tack vare

karttjänsten kan du mäta avstånd och arealer utifrån flygfoton samt inrätta jordbrukskiften. I Viputjänsten kan du också bläddra i uppgifterna om din gård eller delegera behörighet till någon annan att fylla i och sända in stödansökan elektroniskt för din räkning. Närmare information om Vipu finns på adressen www.mavi.fi → Guider och blanketter → Viputjänsten³⁷. Bäst fungerar Vipu med de nyaste versionerna av webbläsarna Mozilla Firefox och Google Chrome.

Vem kan göra upp en elektronisk ansökan?

För användning av Viputjänsten krävs gällande åtkomsträttigheter. Du kan uppdatera gårdens Vipu-åtkomsträttigheter via Viputjänsten eller genom att lämna in blankett 457³⁸ till kommunen. För en ny gård som inleder jordbruksverksamheten söks åtkomsträttigheterna med blankett 456³⁹.

Det finns två olika slag av åtkomsträttigheter till Viputjänsten.

- **Bläddringsrättigheter:** Med dessa rättigheter kan användaren titta på alla uppgifter och ansökningar som rör gården. Alla delaktiga som har uppgetts som ägare har automatiskt bläddringsrättigheter till Vipu. Också andra delaktiga kan tilldelas bläddringsrättigheter.
- **Åtkomsträttigheter till e-tjänster:** Med de här rättigheterna kan du fylla i och lämna in stödansökningar och ändra uppgifterna om gården och delaktiga i gården. Dessutom kan den primära odlaren med sin behörighet lägga till och ta bort åtkomsträttigheter till Vipu. På gårdar med flera ägare

kan den primära odlaren/den som sköter gårdens ärenden beviljas åtkomsträttigheter till e-tjänster genom att alla ägare undertecknar blankett 457 och lämnar in den till kommunen. Samma blankett kan också användas för att ta bort åtkomsträttigheter.

Du kan begära blanketterna för åtkomsträttigheter från kommunen eller skriva ut dem på adressen mavi.fi → Guider och blanketter → Odlare → Blanketter.⁴⁰

Hur loggar jag in på Vipu?

Om du har gällande åtkomsträttigheter kan du logga in på Vipu på tre olika sätt:

1. med personliga bankkoder,
2. med mobilcertifikat eller,
3. med ett elektroniskt identitetskort (HST-kort)

Åtkomsträttigheterna till Viputjänsten är individuella (personliga), inte lägenhetsspecifika.

Hur delegerar jag behörighet till en rådgivare?

Om du inte själv vill göra upp en elektronisk stödansökan kan du mot ersättning be ett blankettombud eller en rådgivare att göra upp ansökan för din räkning. Det finns två olika sätt att bemyndiga en rådgivare att göra upp din stödansökan

a) Du har gällande åtkomsträttigheter till Viputjänstens e-tjänster

- Logga in i Vipu och bemyndiga rådgivaren/blankettombudet att göra upp ansökan i punkten Gård → Behörighe-

³⁷<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/vipu-tjansten/Sidor/default.aspx>

³⁸<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

³⁹<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

⁴⁰<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

ter.

b) Du har inte gällande åtkomsträttigheter till Viputjänstens e-tjänster

- Ansök om åtkomsträttigheter hos kommunen med blankett 457 och bemyndiga rådgivaren eller blankettombudet elektroniskt i Vipu eller med blankett 457.

Behöver du hjälp eller ytterligare information om användningen av Vipu?

Anvisningar om hur man använder Viputjänsten finns på internetadressen mavi.fi → Guider och blanketter → Viputjänsten.

I frågor som rör den elektroniska stödansökan och användning av Vipu-tjänsten kan du kontakta din kommuns ansvariga person för elektronisk stödansökan. Den ansvariga personens kontaktuppgifter får du från Viputjänsten → användarstöd. Han eller hon ger hjälp vid problem som rör åtkomsträttigheter, ifyllning och sändning av ansökningar samt användning av tillämpningen.

Serviceavbrott i Viputjänsten

Serviceavbrotten i Viputjänsten infaller kl. 24–7. Meddelanden om andra problem som rör användningen läggs in på Viputjänstens inloggningssida och på en anslagstavla för den elektroniska kommunikationstjänsten för jordbrukarstöd som finns på adressen mavi.fi/sv → Guider och blanketter → Viputjänsten.

5.3 Att fylla i och lämna in ansökningar och bilagor

Ansökningstiden går ut 15.6.2018

Ansökningar för den samlade stödansökan kan lämnas in elektroniskt via Viputjänsten. Den elektroniska ansökan öppnas i början av maj och stängs 15.6.2018 kl. 23.59. Efter det

kan man inte lämna in ansökningar elektroniskt.

För att fylla i och skicka elektroniska ansökningar behöver du åtkomsträttigheter till Viputjänsten. Gällande åtkomsträttigheter kan du kontrollera i Viputjänsten

Pappersblanketterna ska du lämna in till landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där gårdsbruksenheten har sitt driftscentrum. Om gården saknar driftscentrum lämnar du ansökan till den kommun där huvuddelen av gårdens åkrar är belägna.

Du kan föra pappersblanketterna direkt till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet eller sända dem per post adresserade till landsbygdsnäringsmyndigheten i kommunen i fråga. Ansökningsblanketterna måste inlämnas senast 15.6.2018. En ansökan som skickas per post ska vara adresserad till den behöriga myndigheten och stämplad senast 15.6.2018 för att den ska kunna anses vara inlämnad i tid.

Om du inte lämnar in stödansökan är du, med undantag av force majeure, inte berättigad till stöd (se punkt 5.5).

Blanketterna för den samlade stödansökan

Obligatoriska blanketter för den samlade stödansökan är 101B och 102B. Lämna in jordbruksskifteskartor över de basskiften vars jordbruksskiften har ändrats jämfört med i fjol.

Lämna in blanketterna 101A, 101D, 102A och 102C, bara om det har blivit ändringar i de uppgifter som anmäldes året innan. Se andra nödvändiga blanketter och bilagor samt tidpunkterna för inlämnandet av dem i samband med varje stöd.

Bilagor till ansökan

Du kan skicka elektroniska bilagor till ansökan i samband med den samlade stödansökan.

Storleken på en elektronisk bilaga får vara högst 5 Mb och den ska vara i PDF-format. Du får ett meddelande om det inte går att lägga till bilagan. Om du återtär en elektronisk ansökan för att ändra uppgifterna och sedan skickar in ansökan på nytt måste du komma ihåg att också skicka in alla dina elektroniska bilagor på nytt.

Du är skyldig att se till att du i samband med ansökan lämnar in alla nödvändiga handlingar elektroniskt eller på papper till landsbygdsnäringsmyndigheten innan ansökningstiden eller någon annan fastställd tidsfrist går ut.

Den sökandes ansvar

Fyll i din stödansökan omsorgsfullt. Ansvaret för att stödansökan och bilagorna till den lämnas in i tid och att uppgifterna är korrekta ligger uteslutande hos sökanden.

Stöd betalas inte till förmånstagare för vilka det har bevisats att förutsättningarna för att få stödet har skapats på konstlad väg.

Bevis på att ansökan kommit fram

När en elektronisk ansökan har skickats in får du efter insändandet ett meddelande om det till den e-postadress du angett. Om det inte kommer något meddelande i e-posten kan du höra dig för hos kommunen om ansökan har kommit fram. Det kan hända att meddelandet uteblir till exempel på grund av oriktig e-postadress. Kvittot över att sändningen av en elektronisk ansökan har lyckats bör sparas i e-posten fram till årets slut eller skrivas ut för arkivering. Kvittot bör delges de övriga ägarna till gårdsbruksenheten.

Spara också det sammandrag som du får i samband med att ansökan skickas. Kontrol-

lera att det överst på sammandraget står att uppgifterna har skickats för behandling till kommunen. Du kan skriva ut sammandraget eller lagra det. I sammandraget ser du när ansökan lämnades in till kommunen.

Vid ansökan på papper kan kommunens landsbygdsnäringsmyndighet efter att ha gjort anteckningar om mottagandet på begäran ge sökanden antingen en kopia av stödansökans (101B) första sida eller någon annan utredning om de blanketter som lämnats in till myndigheten.

Myndighetens rådgivning

På grund av jäv kan den landsbygdsnäringsmyndighet som handlägger stödansökan inte hjälpa sökanden att fylla i stödansökan.

Myndigheterna kan ge allmän information och utbildning som angår alla jordbrukare. Myndigheten kan ge sökanden råd om förfarandet, med vilket avses allmänna råd kring ansökan om stöd, t.ex. var och när stöd söks, stöd villkor som gäller sökanden och nödvändiga dokument. Myndighetens uppgift är att på förfrågan redogöra för vad som ingår i de olika alternativen utan att för den skull ge rekommendationer om ansökan. Du kan få råd om ifyllandet av ansökningar av rådgivningsorganisationer och producentorganisationernas blankettombud.

I frågor som rör elektronisk ansökan och användning av Viputjänsten kan du kontakta experten på elektronisk stödansökan i ditt samarbetsområde. Av honom eller henne får du hjälp vid problem med åtkomsträttigheter, att fylla i ansökningar, använda tillämpningen och att skicka in ansökningar. Expertens på elektronisk stödansökan ger inte anvisningar om hur du optimerar stödansökan.

Försenade ansökningar och bilagor

Försenad blankett

Du kan mista stöden helt eller delvis om du inte lämnar in ansökningsblanketterna inom utsatt tid, eller om uppgifterna i eller bilagorna till ansökan är bristfälliga.

Om ansökningsblanketten försenas med högst 25 kalenderdagar minskas det stöd som beviljas med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Inget stöd beviljas om ansökningsblanketten försenas med mer än 25 kalenderdagar.

Du kan inte lämna in blanketter för sent på elektronisk väg. Efter att ansökningstiden gått ut kan du ge in blanketterna i pappersform till kommunen eller skicka dem per post adresserade till vederbörande kommuns landsbygdsnäringsmyndighet.

Om du inte lämnar in den blankett som behövs till kommunen inom utsatt tid avgör kommunens landsbygdsnäringsmyndighet förutsättningarna för beviljande av stöd utan blanketten i fråga.

Lämna in Gårdsbruksblankett 101A, blanketten Delaktiga i gårdsbruksenheten 101D, Stödansökans basskiftesblankett 102A eller Ändringsblankett för basskiften 102C till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet bara om det har blivit ändringar i uppgifterna om gårdsbruksenheten, uppgifterna om delaktiga eller basskiftena.

Mer information om försenade ansökningar om djurstöd som ingår i den samlade stödansökan finns i guiden för respektive stöd.

Försenad bilaga

Handlingar som oftast ska lämnas in som bilaga till stödansökan är kartor och fullmakter. Arrendeavtalen behöver i regel inte lämnas in

som bilaga till stödansökan.

För sent inlämnade bilagor leder vanligtvis inte till att ansökan försenas. Inlämnandet av bilagor kan dock vara ett villkor för beviljande eller utbetalning av stöd, och stödet beviljas eller betalas då inte förrän du har lämnat in bilagorna. Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet ber dig komplettera ansökan om en nödvändig bilaga saknas. Beslutet om beviljande av stödet fattas utan bilagor om du inte svarar på begäran om komplettering inom utsatt tid.

Korrigerig av fel i ansökan

Om du efter att ha skickat iväg ansökan märker att du har gjort exempelvis ett fel i samband med ifyllandet, kan du undgå påföljderna av felet genom att genast efter upptäckten anmäla felet till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet på eget initiativ och skriftligen. Gå till väga på samma sätt om ansökan har blivit oriktig efter att den lämnats in.

Möjligheterna att korrigera uppenbara fel är större än möjligheterna att korrigera andra fel. Som uppenbart fel är det möjligt att godkänna t.ex. att en uppgift i stödansökan står i tydlig konflikt med andra uppgifter i ansökan. Man kan korrigera t.ex. omkastade siffror (exempel: 169 ->196), fel anmält lägenhetssignum eller bankkontonummer och räknepfel. För att en myndighet ska kunna korrigera ett uppenbart fel måste han eller hon vara övertygad om att sökanden handlat uppriktigt och i god tro. Dessutom förutsätts det att du har fyllt i ansökan omsorgsfullt i övrigt.

När du meddelar om ett fel i ansökan kan du undgå sådana administrativa påföljder som felet hade kunnat orsaka. Efter att stödansökan är avslutad går det inte längre att optimera eller utvidga ansökan (se återtagande

av ansökan, punkt 5.4).

Sökandens anmälan om ett fel kan beaktas, om kommunens landsbygdsnäringsmyndighet har fått en skriftlig anmälan om felet innan sökanden underrättats om kontroll på plats eller resultaten av någon annan kontroll.

Möjligheterna att korrigera fel som gäller stöd som i sin helhet finansieras med nationella medel är mer omfattande än i fråga om stöd som helt eller delvis finansieras av EU. Du kan ändå inte göra sådana ändringar i de nationella stöden som inverkar på stöd som helt eller delvis finansieras av EU. Exempelvis kan ett skifte ha endast en areal för alla stödformer. I bilaga F kan du kontrollera om det är frågan om ett nationellt stöd eller ett stöd som helt eller delvis finansieras av EU.

Förvaring av dokument

Ansökningsåret + 4 år

Dokument i original som hör samman med ansökan om stöd och bidrag som helt eller delvis finansieras av EU samt med ansökan om nationella stöd, och som du inte skickar som bilaga till stödansökan, ska du i regel spara under ansökningsåret och de följande fyra kalenderåren.

Förbindelseperioden + 4 år

Spara dokument, anteckningar och intyg som hör samman med ersättning för ekologisk produktion, miljöersättning och ersättning för djurens välbefinnande i minst fyra år efter förbindelse- eller avtalsperiodens utgång.

Läkemedels- och foderbokföring 5 år

Spara bokföring över läkemedel och foderläkemedel som getts till produktionsdjur i fem år, även om du har sålt eller slaktat djuret fö-

re det. Också foderbokföringen måste sparas i fem års tid.

Elektronisk ansökan

Spara det e-postmeddelande du fått om att insändandet av den elektroniska ansökan lyckades och det sammandrag av ansökan som du skrivit ut eller lagrat fram till utgången av följande år. Kvittot och sammandraget bör delges de övriga ägarna till gårdsbruksenheten.

Mer information om de olika kraven på journalföring av jordbruksproduktion och om förvaringstiderna hittar du i guiden Krav på journalföring av jordbruksproduktion 2018. Guiden kan läsas på Mavis webbplats i punkten Guider och blanketter → Odlare → Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion⁴¹.

Lämnande av uppgifter

För att göra det möjligt att följa upp och utvärdera programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland (2014-2020), åtar sig en ersättningstagare som genomför åtgärder som ingår i programmet att på begäran lämna uppgifter om verkningarna av den åtgärd som ersätts.

5.4 Att återta ansökan eller en del av den

Om du vill kan du återta hela ansökan eller en del av den efter 15.6.2018. Du kan minska arealerna för de skiften du anmält i den ursprungliga ansökan (t.ex. på grund av ett oväntat vägbygge som inletts utan vägförrättning och som du inte har kunnat beakta i ansökan) genom att återta ansökan till denna del.

⁴¹<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/En-guide-om-krav-pa-journalforing-av-jordbruksproduktion.aspx>

⁴²<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

Återtagandet kan du göra på blankett 145⁴² eller med en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Gör anmälan utan dröjsmål.

Efter att hela ansökan har återtagits är situationen densamma som innan ansökan lämnades in. Stöd beviljas inte för skiften som återtagits från ansökan. Du är dock skyldig att för de ur ansökan återtagna skiftenas del följa de villkor som ska följas på hela din gård, exempelvis tvärvillkoren.

Du kan återta en del av eller hela ansökan ända fram till det att myndigheten har meddelat om övervakning av gården i fråga eller innan resultatet av den administrativa övervakningen har delgivits och det konstateras eller har konstaterats regelvidrigheter gällande skiftet.

Den administrativa övervakningen kan t.ex. bestå av individuell granskning av skiftena i samband med korsgranskningar eller av skiftesvis kontroll av uppfyllandet av stödvillkoren. Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet utför skiftesvisa kontroller utgående från dokumenten (t.ex. föregående års stödansökan) i samband med registreringen.

5.5 Force majeure eller exceptionell omständighet

Du kan behålla din rätt till stöd helt eller delvis om du inte har kunnat lämna in din ansökan eller annars fullgöra dina skyldigheter på grund av oöverstigligt hinder (force majeure) eller exceptionella omständigheter och du meddelar detta till den behöriga myndigheten. Vid tolkningen av force majeure eller exceptionella omständigheter följer man EU:s rättsakter och rättspraxis.

Enligt EU-rättsakterna kan bl.a. följande oförutsägbara händelser från fall till fall god-

kännas som force majeure och exceptionella omständigheter:

- stödmottagaren avlider
- stödmottagaren blir arbetsförmögen under en längre tid
- en allvarlig naturkatastrof påverkar gårdsbrukenshetens odlade areal i väsentlig grad
- byggnader för uppfödning av djur på gården förstörs genom olyckshändelse
- en epizooti eller växtsjukdom drabbar jordbrukarens hela djurbesättning eller en del av den eller på motsvarande sätt jordbrukarens grödor
- hela eller en avsevärd del av gårdsbrukensheten exproprieras, om expropriationen inte kunde förutses när ansökan lämnades in.

Meddela den behöriga myndigheten om force majeure eller exceptionella omständigheter. Lämna uppgifter om force majeure eller en exceptionell omständighet och tillhörande bevis med en skriftlig fritt formulerad anmälan till den behöriga myndigheten inom 15 arbetsdagar från det att det är möjligt att lämna dem. Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet (eller i vissa fall NTM-centralen) avgör från fall till fall om det har varit frågan om force majeure eller en exceptionell omständighet.

När det gäller grund- och förgröningsstöd, EU:s stöd till unga jordbrukare, bidrag för jordbruksgrödor, EU:s djurbidrag, kompensationsersättning och nationella stöd behåller du rätten till stöd i fråga om den areal eller de djur som var stödberättigande vid den tidpunkt då force majeure eller de exceptionella omständigheterna inträffade.

I fråga om miljöförbindelse, ersättning för

ekologisk produktion och ersättning för djurens välbefinnande betalas stödet inte i sin helhet.

- När det gäller en miljöförbindelse ska du göra en skriftlig fritt formulerad anmälan om force majeure till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Dessutom ska du anmäla de miljöförbindelsevillkor som inte uppfyllts på blankett 477 till den behöriga myndigheten eller annullera hela utbetalningen för åtgärden med blankett 145, om du inte alls har kunnat följa villkoren för åtgärden. Vid force majeure betalas miljöersättning bara för de villkor som blivit uppfyllda.
- En minskad ersättning för ekologisk växtproduktion betalas för de skiften som blir osådda på grund av force majeure. Anmäl dessa skiften med blankett 477. Om force majeure inte godkänns måste ersättningen för skiften annulleras. Ersättningen för ekologisk husdjursproduktion sänks om gården har ett avbrott i produktionen på grund av force majeure (t.ex. eldsvåda eller djursjukdom). Om till exempel en tredjedel av räkningsperioden för djur utgörs av avbrott sänks ersättningen med en tredjedel. Gör anmälan om force majeure eller exceptionella omständigheter som inträffat inom husdjursproduktionen med en skriftlig fritt formulerad anmälan till den behöriga myndigheten.

- Ersättning för djurens välbefinnande betalas inte för den tid då villkoren för åtgärden inte har följts, även om underlåtelsen att följa villkoren beror på force majeure eller en exceptionell omständighet. Gör anmälan om force majeure eller exceptionella omständigheter med en fritt formulerad skriftlig anmälan till den behöriga myndigheten.

Om du inte har kunnat iaktta tvärvillkor på grund av force majeure eller en exceptionell omständighet, tillämpas inte administrativa påföljder. Meddela om saken med en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

När du skickar ansökan elektroniskt ansvarar du för att den kommer fram i tid. Force majeure kan tillämpas på en för sent inlämnad elektronisk anmälan när det gäller en onormal eller oförutsägbar händelse som inte beror på dig och vars följderna du inte hade kunnat undvika trots iakttagande av tillräcklig försiktighet. Till exempel elavbrott eller överbelastat telekommunikationsnät betraktas inte som force majeure. Du kan undvika problem som orsakas av ovan nämnda situationer genom att skicka in den elektroniska ansökan i tillräckligt god tid.

Obs! I fall av force majeure och exceptionella omständigheter är det av största vikt att du anmäler det skedda till den behöriga myndigheten inom utsatt tid. I bilaga F⁴³ till Ansökningsguiden kan du kontrollera vem som är behörig myndighet.

⁴³<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/Ansokningsguide.aspx>

6. Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften

ATT BEAKTA:

- Gör om möjligt basskiftesändringarna, såsom gränskorrigeringar, sammanslagningar och delningar samt ansökan om ersättningsberättigande, senast 30.4.2018 så att du kan använda de korrigerade slutliga basskifteuppgifterna i den samlade stödansökan. Då kan bl.a. Vipurådgivaren bättre beakta eventuella fel i din stödansökan.
- Om namnet på den odlade grödan inte finns i växtförteckningen ska du rikta en begäran om det till kommunen.

6.1 Jordbruksmark

Du är skyldig att uppge all jordbruksmark i din besittning.

Bestämmelser om skötseln av jordbruksmark ingår i förordningen om tvärvillkor. Guiden om tvärvillkor är en separat publikation där du kan kontrollera kraven på skötsel av odlad jordbruksmark, de fastställda skötselkraven för träda och andra krav som gäller skötsel eller underhåll av jordbruksmark.

Definition av jordbruksmark

Med jordbruksmark avses den sammanlagda arealen av följande grödor:

- åker
- permanent gräsmark
- permanent gröda

Den jordbruksmark för vilken du söker stöd ska uppfylla kraven för stödberättigande hela kalenderåret. Kravet gäller också nyröjningar.

Man kan frånga kraven för stödberättigande på grund av force majeure eller en exceptionell omständighet.

Jordbruksmarken ska vara odlingsbar, och om den inte har anmälts som tillfälligt icke odlad eller som träda ska den användas för jordbruksproduktion. Med jordbruksproduktion avses här produktion, uppfödning eller odling av jordbruksprodukter. Med odlingsbar avses att iståndsättningsåtgärder som kalkning och dikning inte längre behöver utföras på skiftet. Det bör vara möjligt att producera en normal skörd på skiftet. Det går inte att avvika från kravet på växttäcke på en nyröjning eller något annat basskifte som anmäls för första gången, dvs. odlingsväxlighet måste ha anlagts på basskiftet. Du får inte anmäla svartträda på ett basskifte som anmäls för första gången.

Träda är odlingsbar jordbruksmark som inte används för jordbruksproduktion. Trädan ska bevaras öppen så att den lämpar sig som betesmark eller för odling utan att det krävs annat än sedvanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Se vid behov till att området hålls öppet, till exempel genom slätter eller betesgång.

På permanenta gräsmarker får det växa träd utspritt, högst 50 stycken per hektar. Som träd betraktas över två meter höga vedartade grödor som har en stam eller flera stammar som växer tillsammans från basen. Träd är också sådana vedartade växter som inte lämpar sig som föda för produktionsdjur och som är 0,35–2 meter höga. På området får det växa lövbuskar och plantor av lövträd som lämpar sig som föda för produktionsdjur, om de utgör mindre än 50 procent av

det stödberättigande jordbruksskiftets areal. Andelen gräs- och vallfoderväxter måste utgöra mer än 50 procent av jordbruksskiftets stödberättigade areal också på sådana skiften med permanent gräsmark där det växer antingen träd eller lövbuskar eller båda.

En areal som tillfälligt inte odlas ska hållas i odlingsbart skick, även om den inte berörs av tvärvillkorens krav som gäller skötsel av odlad åker, träda eller permanent gräsmark. Området ska ändå bevaras i sådant skick att det på nytt kan tas i jordbruksanvändning. Av den orsaken omfattas det av de andra kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Om området inte kan tas i jordbruksanvändning kan det tolkas som permanent icke odlad areal. Motverka alltså erosion, bevara god markstruktur, lämna 1 meter breda renar längs vattendrag och utfallsdiken, undvik att bränna stubb, kontrollera och bekämpa flyghavre och jätteloka. Bevara också naturminnesmärken enligt 23 § och 26 § i naturvårdslagen (1096(1996) samt enskilda träd och trädgrupper som dominerar landskapet enligt 29 § och som omfattas av ett skyddsbeslut.

För arealer som tillfälligt inte odlas gäller tvärvillkorens föreskrivna verksamhetskrav för lagring, spridning och användning av stallgödsel, naturskydd samt växtskydd.

Anmälan av jordbruksmark

Du är skyldig att som basskiften anmäla all jordbruksmark i din besittning, även om du inte söker stöd för arealen det aktuella året. Grunda ett nytt basskifte om du innehar jordbruksmark som inte har anmälts. Basskiftets rätt till stöd granskas det år då du första gången ansöker om stöd för skiftet.

Betalningen av arealbaserade stöd förutsätter att basskiftet är digitaliserat. På basis av di-

gitaliseringen kan man kontrollera basskiftets läge och areal innan stöden betalas ut. Nya och ändrade skiften som anmälts i samband med stödansökan digitaliseras under sommaren och kontrolleras innan stöden betalas ut.

I stödansökan ska du använda det basskiftes-signum som getts skiftet. Signumet för nya basskiften som anmälts år 2017 kan du kontrollera i Viputjänsten eller vid behov be din kommun.

Det minsta bas- och jordbruksskifte som godkänns för arealstöd är minst 0,05 ha. Mindre områden än så räknas in i jordbruksmarken, men de betalas inget stöd.

Oregistrerade områden som är mindre än 0,05 ha och som är i jordbruksanvändning ska du anmäla med ett kryss i punkten i fråga i den elektroniska ansökan eller på jordbruksskiftesblanketten.

Användning av jordbruksmark för annat än jordbruksverksamhet

Före sådd, efter skörd och under vinterperioden får du på jordbruksmarken utföra åtgärder som förbättrar kulturtillståndet samt åtgärder som inte anknyter till jordbruket. Åtgärder som inte anknyter till jordbruket är bland annat arbeten i anslutning till avlopp, ellinjer och annan samhällsteknik, (företags)verksamhet i samband med turism och rekreation samt verksamhet enligt allemansrätten. Dessa åtgärder får ändå inte äventyra skiftets användning för jordbruk under följande växtperiod. Åtgärder som utförs utanför växtperioden behöver du inte anmäla till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Lägg märke till att en del skötsel- eller användningsformer för ett skifte begränsar användningen mer exakt i fråga om vissa jordbrukarstöd. Till exempel vallar på naturvårdsåker i samband med miljöersättningen kräver

att växtligheten bevaras på ett visst sätt eller under en viss tid.

Under växtperioden, före skörd, får skiftet emellanåt användas för annat än jordbruk, om verksamheten inte skadar skörden och du iakttar tvärvillkoren som gäller användning av odlad åker på skiftet. Till exempel kortvarig tältning eller evenemang för allmänheten är tillåtna inom dessa gränser.

Under växtperioden, före skörd, får du också vidta åtgärder som förbättrar åkerns kulturtillstånd (t.ex. gräva kantdiken och föra bort jordmassorna), med hänsyn till de ovan nämnda begränsningarna. Åtgärder som förbättrar åkerns kulturtillstånd får du också vidta på träda och på areal som tillfälligt inte odlas. Dessutom får du utöva annan tillfällig verksamhet på areal som tillfälligt inte odlas, såsom grävning som krävs för samhällsteknik eller till exempel långvarig förvaring av ensilagebalar. För areal som tillfälligt inte odlas betalas inga jordbrukarstöd.

Om det under pågående växtperiod uppstår behov av iståndsättningsåtgärder måste du eventuellt annullera jordbruksstöden för den areal där åtgärderna vidtas. Ta då kontakt med kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Stöden kan annulleras före meddelande om kontroll.

När jordbruksmark permanent tas ur jordbruksanvändning, till exempel på grund av att området bebyggs, berörs området inte längre av tvärvillkoren efter detta. Observera ändå att avlägsnande av areal som berättigar till grundstöd kan påverka grundstödet, eftersom grundstödet stipulerar att arealen ska vara stödberättigande jordbruksmark under hela kalenderåret. Vad gäller kompensationsbidrag innebär tagandet av ett skifte ur jordbruksanvändning under pågående kompensationsersättningsperiod

att kompensationsersättningen för det berörda skiftet måste annulleras.

Om du helt eller delvis tar jordbruksmark ur jordbruksanvändning ska du anmäla detta på ändringsblanketten för basskiften 102C. Areal som tagits ur jordbruksanvändning får du inte använda för jordbruksverksamhet under året för anmälan eller de fyra följande åren. Mark som tagits ur jordbruksanvändning får du till skillnad från det ovan sagda ta i användning, om du river de byggnader eller konstruktioner som uppförts på området eller om det gäller en av sökanden oberoende undantagsituation som godkänns av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Som permanent icke odlade betraktas områden som inte är odlingsbara och inte är jordbruksmark. Sådana är bland annat slybevuxna områden, stubbhögar, skogar, stenrösen, vägar eller byggnader. Dessa anses inte vara jordbruksmark och berörs därför inte av tvärvillkoren. Kraven för lagring och användning av stallgödsel samt de föreskrivna verksamhetskraven som gäller naturskydd och växtskydd gäller också för dessa områden.

6.2 Basskiften

Definition av ett basskifte

Med basskifte avses ett i geografiskt hänseende sammanhängande odlingsområde som en enskild sökande (frånsett skiften i gemensamt bruk) odlar och besitter och som avgränsas av till exempel en kommungräns, en gräns för äganderätt, för en stödregion eller för ett avtalsområde, ett vattendrag, ett kant- eller utfallsdike, en väg eller en skog eller en annan motsvarande gräns.

Ett område som ur geografisk synpunkt samt i fråga om ersättningsberättigandet och markanvändningslaget är enhetligt och som ägs

av stödsökanden är ett basskifte, även om det består av flera separata registerlägenheter i sökandens ägo.

Basskiftets gränser

De diken som avgränsar ett basskifte kallas för nackdike oberoende av dikets bredd. Diken som avgränsar ett basskifte kan följa en skog eller en väg. Också de diken som delar skiftet är nackdiken. Nackdikets genomsnittliga bredd avgör om diket kan inkluderas i basskiftets areal.

Om basskiftet omges av nackdike som är högst 3 meter brett löper basskiftets gräns mitt i diket. Dikets bredd mäts vid brytningspunkten mellan dike och åker.

- Mindre än 3 meter brett nackdike: diket mätt från basskiftets gräns (dikets mitt) och dess icke odlade dikesren kan räknas ingå i det odlade jordbruksskiftets areal om deras sammanlagda bredd inte överskrider 2 meter.

Om basskiftet omges av ett nackdike som är mer än 3 meter brett, är basskiftets gräns vid dikets kant på åkersidan dvs. vid brytningspunkten mellan dike och åker.

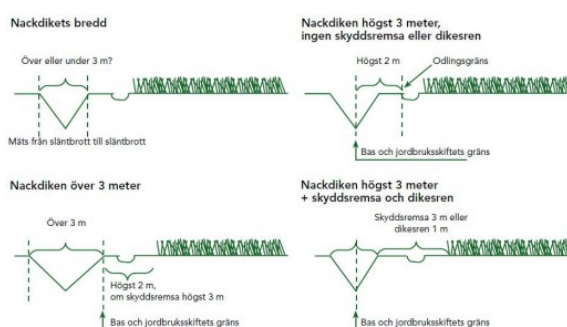
- Över 3 meter brett nackdike: om den icke odlade dikesrenen från dikets brottpunkt till den odlade grödans kant inte överskrider 2 meters bredd, kan dikesrenen räknas ingå i det odlade jordbruksskiftets areal.

Undantag från ovan nämnda punkter utgör en dikesren enligt tvärvillkoren eller en skyddsremsa eller en mångfaldsremsa som uppfyller villkoren för miljöersättning. Bredden av en sådan ren, skyddsremsa eller mång-

faldsremsa är dikesrenens, skyddsremsans eller mångfaldsremsans genomsnittliga bredd.

- Ett eventuellt område mellan basskiftet och vattendraget, vilket inte duger för odling eller är icke odlat (pga. väta, lutning e.d.) inkluderas inte i basskiftets areal.

Om ett basskifte avgränsas av annat än ett dike eller ett vattendrag, löper basskiftets gräns på kanten av åkern. Då får du i basskiftet inte inkludera kantområden som permanent tagits ur odling.

* Ladda ner figuren i pdf-format⁴⁴

Det stödberättigande skiftets gräns löper på kanten av ett buskage eller trädbestånd. Ta bort sly som växer i nackdiken eller tegdiken som är under 3 meter breda, t.ex. genom slätter minst vartannat år på så sätt att det inte bildas över 1,5 meter högt sly i nackdiken eller tegdiken. Om det växer sly som är över 2 år gammalt eller över 1,5 meter högt i ett dike dras dikets areal av från basskiftets digitaliserade areal. Beakta tvärvillkorskraven när du avlägsnar sly.

Att dra av permanent icke odlade områden från basskiftets areal

Ett basskifte kan omfatta endast ett markanvändningsslag. Områden som perma-

⁴⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Jordbruksmark-bas-och-jordbruksskiftet-figur.pdf>

nent inte odlas är till markanvändningslaget annat än åker, naturbete eller naturäng.

Områden som permanent inte odlas tar du bort från basskiftets areal. Sådana områden är till exempel:

- alla slybevuxna områden på åker (också i fråga om tegdiken)
- byggnader och deras tomter
- skogsfigurer, stenhögar, stubbhögar, pölar och liknande odlingshinder på åker.

Ersättningsberättigande områden som uppgetts eller konstaterats vara permanent icke odlade områden ska du ta bort från förbindelserna genom att i basskiftesansmälan uppge dem som annat område än åker eller naturbete eller naturäng.

Områden som permanent inte odlas digitaliseras bort från basskiftets areal på basis av din elektroniska gränskorrigerings eller en entydig ändringskarta som du lämnat in.

Undantag som gäller anmälan av basskiften:

1) Gemensam användning av ett basskifte: Regelbundna årliga byten av jordbruksskiften mellan jordbrukare pga. växtföljden bildar i regel inte egna basskiften. Anmäl arealerna som ett och samma basskifte enligt de geografiska gränserna. En sådan situation kan uppstå t.ex. om du odlar sockerbetor och byter odlingsområden med din granne som idkar nötkreatursskötsel så att ni får lämplig växtföljd. Ägaren bör se till att den andra odlaren av samma skifte känner till basskiftets gränser, numrering och digitalisering.

Alla som odlar ett skifte i gemensam användning anmäler den gemensamma användningen av basskiftet i den elektroniska stödansö-

kan eller i tilläggsuppgifterna på jordbruksskiftesblankett 102B. Var och en jordbrukare lämnar uppgifterna om det jordbruksskifte han eller hon odlar i sin egen ansökan. En annan jordbrukares uppgifter om ett jordbruksskifte behöver inte uppges.

Du behöver inte dela ett basskifte i två delar, om du arrenderar ut ett basskifte med ett kortvarigt arrendeavtal och behåller ett jordbruksskifte t.ex. för husbehovsodling och inte ansöker om stöd för detta. Eftersom summan av jordbruksskiftenas arealer ändå bör motsvara basskiftets areal, anmäler arrendatorn även ägarens husbehovsskifte på sin egen jordbruksskiftesblankett som areal som tillfälligt inte odlas.

Endast ägaren kan göra anspråk på ändring av ett basskiftes digitalisering i sådana fall då två olika jordbrukare har jordbruksskiften på basskiftet. Om däremot ingendera jordbrukaren är ägare, ska den jordbrukare vars sammanlagda jordbruksskiftesareal är större anhålla om ändring av digitaliseringen. Den som utför ändringen bör se till att den andra jordbrukaren på samma basskifte får kännedom om ändringen och den nya digitaliserade kartan som skickats på grund av förändringen.

Korrigerings av ett basskifte

Korrigera ett basskifte i följande fall:

1) Ett basskifte i din besittning har av någon orsak inte digitaliserats tidigare, t.ex. en nyröjning.

2) Du har basskiften i din besittning och vill ändra digitaliseringen av dessa skiften på grund av t.ex.

- delning eller sammanslagning
- en ny väg

- ett nytt flygfotografi,
- ett tidigare digitaliseringsfel
- avlägsnande av små icke odlade områden
- en annan orsak som inverkar på arealen.

3) Du uppger en större eller mindre areal än den digitaliserade arealen i din ansökan. Märk ut det tillägg som arealförändringen orsakar på kartbilagan eller i en elektronisk begäran om korrigerings.

4) Ditt basskifte har fel typ av gränslinje (gränslinje/utfallsdike/vattendrag).

Avgränsa alla minst 0,01 ha stora områden som inte odlas från basskiftet. Icke odlade områden som markerats på kartan digitaliseras bort från skiftets areal och du behöver inte längre beakta dem i de kommande årens stödansökningar.

Hos landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där basskiftet är beläget kan du få en kopia på sådana tidigare digitaliserade basskiften som inte var i din besittning 2017 och över vilka ingen kartbilaga har sänts till dig. Meddela kartkorrigeringsbehoven och kartbilagorna till kommunmyndigheterna redan i god tid före den egentliga stödansökan.

Att lämna in basskiftesändringar

Du kan göra alla basskiftesändringar elektroniskt. Med ändringar avses

- delning och sammanslagning av ett basskifte,
- grundande av ett nytt basskifte,
- korrigerings av basskiftets gränser eller
- ändringar av basskiftets besittning (köp, arrendering).

Viputjänsten handleder dig då du gör elektroniska ändringar.

Om du gör basskiftesändringarna på papper ska du på ändringsblanketten för basskiften 102C uppge delningar och sammanslagningar av basskiften, tagandet av basskiften ur jordbruksanvändning och grundandet av ett nytt skifte. Anmäl ändringarna på basskiftesblankett 102A, om du bara vill ändra digitaliseringen av skiftets kantgränser.

Lämna in en kartbilaga tillsammans med blanketterna. Som kartbilagor ska du använda kopior av de senaste basskifteskartorna i skala 1:5000 som skickats till jordbrukarna eller en kartutskrift från Mavis Kartturtillämpning eller Viputjänsten. Vid behov kan du skaffa kartorna av landsbygdsnäringsmyndigheten.

Gör följande anteckningar noggrant och tydligt med röd vass penna på kartbilagan:

- lägenhetssignum på sidan av kartan,
- basskiftets gränser,
- basskiftets nummer och
- anteckning: "kartbilaga för 2018".

Markeringarna på kartbilagan ska vara omsorgsfullt gjorda och entydiga för att digitaliseringen ska gå att utföra. På kartbilagan ritar du med en röd penna in endast de stäl- len på skiftet som du vill ändra. Markera inte hela skiftet med en röd linje om din avsikt inte är att ändra alla gränser. Om det är fråga om ett nytt basskifte som inte har digitaliserats förut, ska du rita ut basskiftets samtliga gränser med en röd sammanhängande linje. Använd linjal för att dra raka streck.

Om det är svårt att fastställa basskiftets gränser på flygfotografiet ska du anteckna hjälpmått på kartan, så som skiftets längd och bredd i meter, eller bifoga andra förtyd-

ligande kartor.

Om basskiftets nummer inte finns färdigt på kartan måste du lägga till det. Som skiftesnummer använder du ett tiosiffrigt löpande nummer: t.ex. 123-12345-12. Anteckna nya basskiften med bokstaven U och numrera dem löpande: U1, U2, U3 osv. Dessa skiften ges basskiftessignum i kommunen.

Om utrymmet medger antecknar du basskiftessignumet innanför skiftesgränserna. I annat fall antecknar du numret utanför basskiftets gränser och förenar det med ett streck till det berörda skiftet.

Kartutskrifter skickas inte längre

Kartutskrifter över ändrad digitalisering skickas inte längre till dig. Eventuella ändringar jämfört med 2017 framgår av Viputjänsten och det förhandsifyllda materialet. Också av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet får du information om ändringar som gjorts vid digitaliseringen.

Digitaliseringen har ändrats på basis av:

- digitaliseringsändringar som jordbrukaren begärt i samband med stödansökan 2017,
- övervakning 2017 (också övervakning av ett grannskifte har kunnat påverka digitaliseringen, om basskiftena har gemensam gräns)
- uppdatering av basskiftesregistret.

6.3 Jordbruksskiften

Definition av ett jordbruksskifte

Med jordbruksskifte avses ett enhetligt område som hör till ett basskifte och där du odlar en växtart, en blandning av flera växtarter

eller som du lagt i träda eller använder för andra syften. På ett basskifte kan det finnas ett eller flera jordbruksskiften. Ett jordbruksskifte kan höra till endast ett basskifte. Jordbruksskiftenas gränser och deras arealer kan variera från år till år inom basskiftet.

Om endast en del av ditt basskifte ligger på ett grundvattenområde, kan man bilda ett separat jordbruksskifte av detta område och på det ska du följa begränsningarna för odling på grundvattenområden.

Att rita in jordbruksskiften

Ritandet av jordbruksskiften är en del av stödansökan. Rita in jordbruksskiftena om det finns fler än ett jordbruksskifte på ditt basskifte. Genom ritandet bildas den areal för ett jordbruksskifte som används vid ansökan om stöd, kontroll och betalning av stödet. Du behöver rita in bara sådana jordbruksskiftesgränser som inte är gränser för basskiftet. Basskiftets areal ska vara lika stor som jordbruksskiftenas areal. Om du ritade in jordbruksskiftesgränserna år 2017 ska du lämna in nya ritningar bara om det har blivit ändringar i jordbruksskiftena eller basskiftena. Du kan lämna in de ändrade jordbruksskifteskartorna antingen genom att rita dem i Vipu eller genom att ge in dem på papper till kommunen.

⁴⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/piirtaminen-Vipu-palvelussa-ritande-i-Vipu-tjansten.pdf>

Ritande av jordbruksskiftet i Viputjänsten

* Ladda ner bilden i pdf-format⁴⁵

Ansök om stöd elektroniskt, eftersom det finns en mängd fördelar med att rita in jordbruksskiftet i Viputjänsten:

- du får genast veta vilken areal du ritat in,
- uppgiften om jordbruksskiftets areal i stödansökan motsvarar säkert din ritning,
- du kan snabbare och noggrannare rita in jordbruksskiftets arealer och
- de gränslinjer för jordbruksskiftet som du ritat in år 2017 ligger till grund för stödansökan nästa år.

Att rita in jordbruksskiftet vid elektronisk ansökan om stöd:

1) Gör till först de nödvändiga ändringarna i basskiftet:

- Korrigering av gränslinje: Du kan ändra gränslinjerna för dina basskiftet. Du får genast veta basskiftets areal. Vid gränskorrigering behåller basskiftet sitt tidigare basskiftessignum.
- Delning och sammanslagning av ett basskifte: Du kan dela eller slå samman basskiftet i din besittning. I och med delningen eller sammanslagningen får basskiftet ett nytt signum. Skiftets signum syns i Viputjänsten när landsbygdsnäringsmyndigheten har godkänt delningen eller sammanslagningen.
- Grundande av ett nytt basskifte: Du kan också skapa ett helt nytt basskifte. Skiftets signum syns i Viputjänsten när landsbygdsnäringsmyndigheten har godkänt grundandet av det nya skiftet.

2) Rita in jordbruksskiftet efter att basskiftet har ändrats:

- Du kan hämta föregående års uppgifter om jordbruksskiftet till Viputjänsten eller använda uppgifterna om jordbruksskiftet i odlingsplaneringsprogrammet
- När du övergår till att anmäla skiftesuppgifter är antagandet att det finns ett jordbruksskifte på basskiftet. Då behövs ingen ritning. Om det finns flera jordbruksskiftet styr tillämpningen ritandet av jordbruksskiftet.
- I Viputjänsten ritas jordbruksskiftet med hjälp av ritverktyg. Du kan använda hjälpmått om du vill.
- Du kan dela in basskiftet i så många jordbruksskiftet du önskar.

Att rita in jordbruksskiftet vid ansökan på papper

Rita in jordbruksskiftet på kartan med en vass blå penna och förse dem med bokstav (A, B). I övrigt följer du anvisningarna om ritandet av basskiftet. Anteckningarna om jordbruksskiftet kan göras på samma karta som basskifteskorrigeringsarna.

Undantag som gäller ritandet av jordbruksskiftet

Anmälan av små arealer med bär, frukt och grönsaker

Av bär-, frukt- eller grönsaksväxter kan du bilda ett enda jordbruksskifte, om du odlar växter i samma grupp (bär-, frukt- eller grönsaksväxter) intill varandra så att arealen av en enskild växtart är mindre än 0,05 ha. Du kan inte bilda ett sammanslaget jordbruksskifte om du genomför miljöersättnings skiftes-specifika åtgärder för trädgårdsväxter på en del av det sammanslagna jordbruksskiftet.

Anmälan av arealer som tillfälligt inte odlas

Rita på basskiftet in också sådana arealer som du anmäler som arealer som tillfälligt inte odlas.

Om du vill kan du slå samman enskilda arealer som är mindre än 0,05 ha och som tillfälligt inte odlas på ett basskifte till ett enda tillfälligt icke odlat jordbruksskifte. I detta fall ska du rita in ett jordbruksskifte på önskat ställe på basskiftet och rita det så stort att det motsvarar de tillfälligt icke odlade arealerna under 0,05 ha som du har slagit samman.

Basskiften i gemensam användning

Du kan inte elektroniskt rita in jordbruksskiften på basskiften i gemensam användning. Om du har basskiften i gemensam användning kan du anmäla uppgifterna om det aktuella skiftet och ansöka om stöden elektroniskt, men du måste rita in jordbruksskiftena på basskiftet i gemensam användning på en papperskarta. Anmäl bara arealen av det jordbruksskifte som du själv odlar i den elektroniska ansökan. Anteckna att basskiftet är i gemensam användning och uppge de andra innehavarna i tilläggsuppgifterna om basskiftet.

De som odlar ett skifte i gemensam användning kan också lämna in en gemensam karta med underskrifter, namnförtydliganden och datum för alla som odlar basskiftet.

Du kan inte uppge ett skifte i gemensam användning som ekologisk fokusareal.

Anmälan av områden som inte odlas

Odlingstekniska vändtegar

Av odlingskäl kan du på vändtegen ha läm-

nat ett område där det inte växer den gröda som du odlar på jordbruksskiftet. Mät områdets bredd från kanten av grödan till brytningspunkten mellan åker och dike. Odlingstekniska vändtegar *kan du inte räkna in* i arealen med *vall, spannmål, oljeväxter eller proteingrödor*. Bilda i detta fall ett separat jordbruksskifte av vändtegen. Anmäl området som till exempel ett område som tillfälligt inte odlas. En gräsbevuxen vändteg kan du anmäla som grönträda eller som ett- eller flerårig torrhö- eller grönfodervall.

För andra grödor än de ovan nämnda räknas högst 3 meter breda odlingstekniska vändtegar in i det odlade jordbruksskiftets areal.

Om vändtegen är i genomsnitt mer än 3 meter bred ska du grunda ett separat jordbruksskifte av området. En gräsbevuxen vändteg kan du anmäla som grönträda eller ett- eller flerårig hö- eller färskfodervall.

Odlingstekniska skötselgångar

De skötselgångar och körstråk för odlings- eller skördemaskiner som ingår i odlingsområdet för ettåriga och fleråriga trädgårdsgrödor kan du inkludera i det odlade jordbruksskiftets areal. Dessa ska vara nödvändiga för odlingen av grödan i fråga och ändamålsenliga till antalet, bredden och placeringen.

De skötselgångar som kan godkännas ingå i odlingsarealen för ettåriga trädgårdsväxter ska vara tillfälliga körstråk. Körstråken ska du årligen bearbeta på samma sätt som den egentliga grödan. Permanenta eller gräsbevuxna tillfälliga odlingsvägar godkänns inte ingå i odlingsarealen för ettåriga trädgårdsgrödor, även om det vore möjligt att bearbeta dem genom t.ex. plöjning.

Avskilj skötsel- och körstråken från det stödberättigade jordbruksskiftets areal om de är omotiverat breda eller om den planttäthet som fastställts för grödan inte uppfylls på

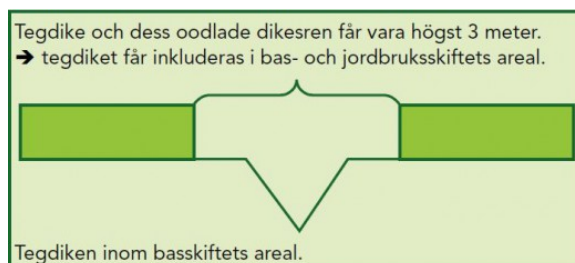
jordbruksskiftet på grund av dem.

Tegdiken

Tegdike avser ett dike som ligger innanför basskiftet och som behövs för dränering av åkern. Tegdiken godkänns ingå i basskiftets areal om de tillsammans med tegdikets icke odlade dikesren är högst 3 meter breda. Om ett tegdike inklusive renarna är över 3 meter brett, ska du dra av tegdikets areal från basskiftets areal som areal som inte odlas.

Om ett tegdike och dess icke odlade dikesren är högst 3 meter brett får du räkna in tegdiken i bas- och jordbruksskiftets areal. Av odlings- tekniska skäl kan bredden på tegdikets ren

variera årligen. Om bredden på ett tegdike, som inklusive dikesrenar vanligen är under 3 meter brett, överstiger 3 meter av odlings- tekniska skäl, ska du uppge tegdiken som ett område som tillfälligt inte odlas.

* Ladda ner figuren i pdf-format⁴⁶

⁴⁶<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Jordbruksmark-bas-och-jordbruksskiftet-figur-2.pdf>

7. Ersättningsberättigande basskifte

ATT BEAKTA:

- På basis av ägoreglering kan högst 5 hektar basskiften per gård godkännas som ersättningsberättigande.
- Ansök om ersättningsberättigande och gör skiftesändringarna om möjligt senast 30.4, så får du de slutliga skiftena till ditt förfogande till den samlade stödansökan.

Ersättningsberättigandet ligger till grund för betalningen av i huvudsak ersättningar på basis av Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020 och dessa utgör ersättning för de inkomstbortfall och kostnader som åsamkas jordbrukaren för att han eller hon följer vissa åtgärder.

Ett krav för betalningen av kompensationsersättning, ersättning för miljöförbindelse, miljöavtal om åkrar för tranor, gäss och svanar, ekoersättning samt nationella hektarstöd i stödregion C är att skiftet är ersättningsberättigande.

Ersättningsberättigandet är en bestående egenskap för ett basskifte. Skiftet kan alltså något år vara i en sådan persons besittning som inte ansöker om till exempel miljö- eller kompensationsersättningar. Skiftet behåller ändå sitt ersättningsberättigande och senare kan dessa stöd igen betalas för skiftet på ansökan, förutsatt att skiftet kan fogas till förbindelsen.

Möjligheten att foga skiften till en förbindelse är beroende av de medel som står

till förfogande varje år. Kompensationsersättning betalas enligt villkoren för alla ersättningsberättigande skiften. När det gäller miljöförbindelse och ekologisk produktion tas fogandet av skiften till förbindelsen upp i de kapitel som behandlar ersättningarna i fråga.

Ett ersättningsberättigande skifte ändras till icke ersättningsberättigande, om det vid övervakningen konstateras att skiftet inte är odlat eller om du på blankett 102C anmäler att du tar skiftet ur användning för jordbruksändamål.

I tabellen förklaras olika slag av ersättningsberättiganden för ett basskifte och syftet med dem.

Tabell 1: Basskiftets ersättningsberättigande

Basskiftets ersättningsberättigande	Förklaring
Ja	Skiftet kan fogas till förbindelser om miljöersättning och ekologisk produktion under vissa förutsättningar. Skiftet kan dessutom betalas kompensationsersättning samt i stödregion C nordliga hektarstöd.
Nej	Skiften med denna egenskap kan inte betalas programbaserade ersättningar eller nationella nordliga hektarstöd.
Bara KOMP (kompensationsersättning)	Skiftet kan endast betalas kompensationsersättning. Det här berättigandet kan beviljas skiften som år 2014 har anmälts som permanent betesmark.

* Ladda ner tabellen i pdf-format⁴⁷

Ersättningsberättigande skiften

Skiften som var ersättningsberättigande eller LFA-ersättningsberättigande förra året är i regel också ersättningsberättigande detta år.

Utöver detta kan ett skifte beviljas ersättningsberättigande år 2018, om det ingår i nä-

⁴⁷<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Ersattningsberattigande-basskifte-tabell-1.png>

gon av grupperna i tabellen nedan. Förutom att ingå i gruppen krävs det att skiftet har uppgetts år 2013 eller 2014 och att den gröda som anmälts på jordbruksskiftesblanketten har varit någon annan än 'Icke odlad'. Om skiftet har tappat sin berättigande t.ex. i samband med en övervakning, kan det inte beviljas igen.

Tabell 2: Ersättningsberättigande skiften

Grupp (använd den bokstav som motsvarar gruppen på blankett 102A)	Förklaring
A: Skifte som var stödberättigat i fråga om kompensationsbidrag och miljöstödet år 2014	Skiften som ingick i förbindelser om både kompensationsbidrag och miljöstödet år 2014
B: Skifte som var stödberättigat i fråga om kompensationsbidrag, miljöstödet eller nordliga hektarstödet år 2013	Skiften som år 2013 ingick i förbindelser om miljöstödet eller kompensationsbidrag eller som var stödberättigade i fråga om nordliga hektarstödet. Om ett basskifte hade rätt till nordligt stöd år 2013, kan skiftet godkännas som ersättningsberättigande fastän det inte hade anmälts 2013 eller 2014.
C: Skifte som har betalats miljöstödet eller kompensationsbidrag något år 1995–2013	Skiften som någon gång ingått i en förbindelse om kompensationsbidrag eller miljöstödet men som inte har berättigat till stöd 2014.
D: Skiften som anmälts åren 1995–2004	Skiften som du har anmält dessa år, men som inte har varit stödberättigande.
E: Skifte på köllistan	Skifte som år 2004 har anmälts på blankett nummer 175 som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet
F: Permanenta betesmarker (berättigar bara till kompensationsersättning)	År 2014 var skiftets gårdsstödssegenskap permanent betesmark
G: Skifte som slutat omfattas av ett 20-årigt avtal om miljöspecialstödet	Du kan ansöka om ersättningsberättigande för ett skifte när ett 20-årigt avtal om specialstödet löper ut, om skiftet är odlingsbar åker.
Skiftesgrupper som nämns i statsrådets förordning om ansökan om ersättningar som utfärdas årligen	Skiften kan godkännas som ersättningsberättigande inom ramen för anslagen i statsbudgeten. Se nedan 'Grupper som fastställs i ansökningsförordningen'

* Ladda ner tabellen i pdf-format⁴⁸

Grupper som fastställas i ansökningsförordningen

Enligt ansökningsförordningen kan du utöver skiftena i tabell 2 ansöka om ersättningsberättigande också för basskiften som kommit i din besittning via ägoreglering.

H. Ägoregleringsskiften som hör samman med nyskifte

Som ersättningsberättigande kan godkännas högst 5 hektar av åkerarealer som har kommit i jordbrukarens besittning genom ägoregleringar som bestämts i en nyskiftesplan enligt 88 § i fastighetsbildningslagen (554/1995) förutsatt att nyskiftesplanen har vunnit laga kraft och ägorna har tillträtts i enlighet med

nyskiftesplanen. Detta gäller också arrenderade åkrar när arrendeområdet i enlighet med nyskiftesplanen med stöd av 86 § i fastighetsbildningslagen har flyttats till en annan plats. Dessa icke stödberättigande åkerarealer som kommit i jordbrukarens besittning kan dock godkännas som er

Skiften inte godkännas inte ersättningsberättigade 2018 på grund av att en förbindelse att inte odla har tagit slut eller på grund av att skiften härrörs från en jordbrukare som inte har en förbindelse är över 65 år.

Ansökan om ersättningsberättigande

Du kan söka ersättningsberättigande på en fritt formulerad ansökan till kommunens landsbygdsnäringsmyndigheten där du uppger basskiftets namn och signum och ansökningsgrund och övriga motiveringar. Därtill ersättningsberättigande kan sökas i den elektroniska stödansökan genom att i tilläggsuppgifterna om basskiftet uppge ansökan om ersättningsberättigande och meddela en ansökningsgrund enligt tabellen. Du kan också ansöka om ersättningsberättigande med basskiftesblankett 102A.

Om du får ersättningsberättigande skiften i din besittning från en annan jordbrukare, behöver du inte ansöka särskilt om ersättningsberättigande för skiftena. Likaså behöver du inte ansöka särskilt om ersättningsberättigande, om ett skifte som sedan tidigare berättigar till ersättning delas eller slås samman och du vill att de skiften som bildas ska förbli ersättningsberättigande. Om du vill ta bort ersättningsberättigandet från ett skifte ska du anmäla det på blankett 102A eller i den elektroniska stödansökan.

Skiften som kommer från en annan jordbru-

⁴⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2016/03/Ersättningsberättigande-basskifte-tabell-2.png>

kare fogas automatiskt till din förbindelse utan separat ansökan, om skiftena har ingått i motsvarande förbindelser tidigare år.

Byte av ersättningsberättigande mellan skiften

Du kan byta ersättningsberättigande mellan arealer som du äger, om arealen som ska bytas är minst en halv hektar per gård. För ett byte räcker det att sammanlagt minst 0,5 ha ersättningsberättigande faller bort från skiftena i samband med bytet. Både det skifte som överlåter och det skifte som tar emot

ersättningsberättigandet kan vid behov delas före överföringen. Den ersättningsberättigande arealen får inte öka till följd av bytet.

Ersättningsberättigandet får inte bytas mellan olika ersättningsområden, om det ersättningsbelopp per hektar som betalas ut skulle öka på grund av bytet. Du kan ansöka om byte av ersättningsberättigande också till ett skifte som inrättats år 2005 eller senare. Byte av ersättningsberättigande söks med blankett 471. Blanketten och de exakta kraven hittar du på Mavis websidan mavi.fi → Guider och blanketter → Odlare → Blanketter.⁴⁹

⁴⁹<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/blanketter.aspx>

8. Tvärvillkor

Tvärvillkoren är en uppsättning grundläggande krav som måste följas som villkor för de flesta jordbrukarstöden. Tvärvillkoren består av krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt föreskrivna verksamhetskrav som anknyter till odlingen. De föreskrivna verksamhetskraven hänför sig till miljöfrågor, folkhälsa, växtskydd samt djurens hälsa och välbefinnande.

För alla stöd som förtecknas i tabellen krävs att man följer tvärvillkoren

- Grundstöd
- Förgröningsstöd
- Stöd till unga jordbrukare
- Bidrag för jordbruksgrödor
- Får- och getbidrag
- Bidrag för mjölkkor
- Bidrag för nötkreatur

- Miljöersättning
- Ersättning för ekologisk produktion
- Kompensationsbidrag
- Ersättning för djurens välbefinnande
- Nordliga hektarstöd (Bara en del av kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden berör nordliga hektarstöd. Kraven gäller för statsrådets förordning (4/2015) 4 §, 11 §, 12 § 3 mom. och 13—15 §)

Tvärvillkorsguiden och minneslistan för tvärvillkor

Kom ihåg att läsa minneslistan för tvärvillkor och tvärvillkorsguiden på adressen www.mavi.fi → Guider och blanketter → tvärvillkor⁵⁰ eller www.evira.fi → tvärvillkor⁵¹. De ändringar som gjorts i tvärvillkoren 2018 presenteras i guiden i kapitel 2. Studera noga de krav som angetts i guiden så att du undgår påföljder för stöden.

⁵⁰<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/Guiderna-om-tvarvillkor.aspx>

⁵¹<https://www.evira.fi/sv/gemensamma/tvarvillkor/>

9. Övervakning

9.1. Allmänt om övervakning

Övervakningen av jordbruksstöd bygger på Europaparlamentets och rådets samt Europeiska kommissionens rättsakter och på nationella förordningar. I Finland är det Mavi som styr och administrerar övervakningen av jordbruksstöd.

Alla stödansökningar kontrolleras administrativt. Denna s.k. administrativa kontroll utförs vid kommunen och NTM-centralen. Utöver den administrativa kontrollen av alla stödansökningar väljs dessutom en del av gårdarna som lämnat in stödansökan ut för kontroll på plats. NTM-centralernas inspektörer utför övervakningarna av jordbrukarstöd på gårdarna.

9.2. Administrativ kontroll

Med administrativ kontroll avses sådan granskning av uppgifterna i stödansökan som utförs som s.k. skrivbordsarbete. Också de automatiska korsgranskningarna som utförs i datasystemen är administrativ kontroll. Administrativ kontroll förutsätter inte att ärendet kontrolleras på gården.

Som administrativ kontroll granskas bland annat att du har lämnat in din stödansökan i tid och att du har gett in de bilagor som behövs. Om du ansöker om till exempel miljöersättning utförs dessutom en administrativ kontroll av bl.a. att din förbindelse om miljöersättning är i kraft och att du genom att lämna in höstanmälan har anmält de arealer där vissa av dina valda åtgärder genomförs.

Administrativ kontroll är också de korsgranskningarna som Landsbygdsverket

utför i sina datasystem. I de här korsgranskningarna jämförs dina uppgifter som redan finns i datasystemen med uppgifterna i stödansökan. Om du till exempel ansöker om miljöersättning kan man genom korsgranskningar kontrollera bl.a. att de skydds-zoner du anmält har bevarats flera år i rad på samma skifte så som ersättningsvillkoren stipulerar.

9.3. Övervakning på gården

Övervakningsmängd

Gårdarna tas ut till övervakning på plats med användning av både slumpmässigt och viktat urval. Av de gårdar som ansökt om stöd övervakas minst 5 %.

Meddelande om övervakning

Det går att meddela om övervakningen i förväg, men kommissionens förordning förutsätter att kontroller utförs också utan förhandsbesked. Meddelande om åkerövervakning kan ges tidigast 14 dygn i förväg och vid övervakning av djurstöd tidigast 48 timmar före övervakningen.

Förberedelse för övervakning och kontrollbesök

Du kan bemyndiga en annan person som din representant eller assistent för övervakningen. Övervakningen kan utföras också utan att du eller din representant är närvarande. Gårdsbesöket inleds med att inspektören berättar om syftet med övervakningen och övervakningsmetoderna. Du får ett meddelande om övervakningsmetoderna och övervakningsspåföljderna.

Om din gård har valts ut till helgårdsövervak-

ning gör man vid gårdskontrollen en granskning av bl.a. alla dina jordbruksskiftens arealer, grödor, odlingssätt och iakttagandet av stöd villkoren. Korsgranskningen gäller vanligen bara enskilda skiften eller stöd villkor.

Försäkra dig om att alla handlingar som behövs för övervakningen finns tillgängliga. Vid ett gårdsbesök för helgårdsövervakning kontrolleras arrendeaftalen för alla gårdars del, och för de gårdar som ingått förbindelse om miljöersättning kontrolleras den årliga odlingsplanen, inköpskvittona över gödselproduktion, intyget över test av växtskyddsmedel samt intyget över avlagd utbildning eller examen inom området för växtskyddsmedel. Om gården har ingått förbindelse om miljöersättning och/eller om gården är föremål för tvärvillkorskontroll granskas dessutom att stallgödselanalysen är i kraft. Om du inte deltar i kontrollen kan du ge in de begärda handlingarna senare.

Vid den vintertida dokumentkontrollen granskas dessutom markkarteringarna och de skiftesvisa anteckningarna om du har ingått förbindelse om miljöersättning. Om du inte har ingått förbindelse om miljöersättning och din gård är föremål för tvärvillkorskontroll granskas skiftesbokföringen enbart med avseende på iakttagandet av tvärvillkorskraven. Också andra handlingar kan begäras in för granskning, såväl i samband med helgårdsövervakning som för vintertida dokumentkontroll.

Närmare information om övervakning av tvärvillkor finns i guiden om tvärvillkoren.⁵²

Övervakningsprotokoll

Ett protokoll upprättas alltid över övervakningen. Du (eller din representant) kan foga

egna anmärkningar och åsikter om övervakningen till protokollet.

Under gårdsbesöket för åkerövervakning görs observationer av hur stöd villkoren har iakttagits. Inspektören berättar vilka observationer som gjordes under övervakningen och hur de möjligen inverkar på det stöd som ska betalas till dig. De slutliga resultaten skickas till dig för att undertecknas. Din underskrift är inte obligatorisk, och om den saknas är det inget hinder för den fortsatta handläggningen av ärendet. Underskriften undanröjer inte heller rätten att söka ändring i det egentliga stödbeslutet.

Ett protokoll upprättas också över administrativa korsgranskningar i de fall där felet var så stort att det leder till sanktion. Om övervakningen resulterar i att stödet minskas, dvs. betalas enligt den areal som godkänts vid övervakningen, utgör den nya arealen direkt grund för betalning av stödet och arealskillnaden går att se i stödbeslutet. Övervakningsuppgifterna registreras i datasystemet vid NTM-centralen. Stödet betalas till gården först när alla gårdsövervakningar som hänför sig till det ansökta stödet har utförts och korsgranskningarna retts ut.

Påföljderna av arealfel

Påföljderna med anledning av arealskillnaden varierar enligt stöd. Arealfelet bildas på basis av skillnaden mellan den ansökta arealen och den areal som godkänts vid övervakningen. Dessutom kan en del brister i stöd villkoren inverka på arealfelet. Närmare information om arealpåföljderna ingår i Anvisningen om åkerövervakning⁵³.

Påföljderna av försummelse av villkoren

Utöver stödavdrag till följd av arealfel kan

⁵²<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/Guiderna-om-tvarvillkor.aspx>

⁵³<http://www.mavi.fi/sv/guider-och-anvisningar/odlare/Sidor/guider-om-overvakning.aspx>

också försummelser av stöd villkoren leda till att stödet minskas. Till exempel minskas förgröningsstödet om ett eller flera av förgröningsstödet krav inte uppfylls eller om du har befriats från förgröningsåtgärderna fastän du borde ha genomfört dem. För miljöersättningens del innehåller den gårdsspecifika åtgärden balanserad användning av näringsämnen och olika skiftesspecifika åtgärder stöd villkor som du måste följa för att få ersättning. Underlåtenhet att följa stöd villkoren för miljöersättning kan orsaka en fast på-

följdsprocent eller också räknas påföljden ut via arealen. När det gäller en påföljd bedöms ändå alltid överträdelsens allvar, omfattning och varaktighet samt upprepning.

Rätt att söka ändring

Du har möjlighet att söka ändring genom begäran om omprövning av det stödbeslut innehållande övervakningsresultatet som skickas senare i samband med utbetalningen. En anvisning om hur man begär omprövning finns som bilaga till stödbeslutet.

10. Betalning av stöd

Stödsökandens bank- och kontaktuppgifter

Genom att fylla i stödansökningarna omsorgsfullt och korrekt säkerställer du att utbetalningen av stöd till gården sker enligt tidtabellen. Bristfälligt lämnade uppgifter och sinsemellan motstridiga uppgifter kan leda till att stödet inte beviljas, skärs ned eller att utbetalningen av stödet försenas.

Försäkra dig om att du har uppgett rätt bankkontonummer till landsbygdsnäringsmyndigheten. Om du är primär odlare kan du meddela ändringar i bank- och kontaktuppgifter i Viputjänsten. Du kan också meddela till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och/eller NTM-centralen om ändringar. Mavi gör inga ändringar i kontaktuppgifterna. Man ska ha samma bankkonto både för jordbrukarstöd som söks via NTM-centralerna och för jordbrukarstöd som söks via kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter.

Om ditt kononummer ändras ska du komma ihåg att meddela ditt nya kononummer i internationell IBAN-form. Dessutom ska du meddela bankens BIC-, dvs. SWIFT-kod som krävs för internationella betalningar. IBAN-formen för ditt kononummer och den BIC-kod som också alltid behövs hittar du säkrast i kontoutdraget, på nätbanken eller också frågar du direkt av banken

Minimigränserna för stöd

Den sammanlagda summan av stöd och bidrag som helt finansieras av EU, dvs. så kallade direktstöd, måste överstiga 200 euro per stödår för att direktstöden ska betalas till sökanden. Direktstöden förtecknas i punkt 2 Finansiell disciplin.

Miljöersättning, kompensationsersättning, ersättning för djurens välbefinnande och ersättning för icke-produktiva investeringar betalas om stödet överstiger 100 euro per ansökan om var och en stödform.

Den nedre gränsen för beloppet av nationella stöd som betalas ut är 100 euro per sökande och utbetalningsgång.

Minimigränserna för stöd

Den sammanlagda ansökta summan av stöd och bidrag som helt finansieras av EU, dvs. så kallade direktstöd, måste överstiga 200 euro per stödår för att direktstöden ska betalas till sökanden. Direktstöden förtecknas i punkt 10.2 Finansiell disciplin och linjär minskning.

Miljöersättning, kompensationsersättning, ersättning för djurens välbefinnande och ersättning för icke-produktiva investeringar betalas om stödet som ska betalas ut överstiger 100 euro per var och en stödform.

Den nedre gränsen för beloppet av nationella stöd som betalas ut är 100 euro per sökande och stödform.

Betalning av stöd och planerad tidtabell

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet eller NTM-centralen fattar beslut om stödet. Mavi handlägger stödbetalningarna förutsatt att alla utgifter är stödberättigande och alla nödvändiga administrativa kontroller är utförda. Mavi betalar stöden till stödtagarna. Stöden betalas i regel i en eller två poster.

Antalet gårdar som är föremål för övervakning samt hur övervakningen framskrider inverkar på stödbetalningen. Mavi beviljar tillstånd till betalning av stöden först i det skede

då övervakningarna i enlighet med författningarna har utförts. Dessutom är det skäl att uppmärksamma att stödet kan betalas till gården först efter det att alla åtgärder som hör samman med övervakningen är slutförda för den berörda gårdens del, även om betalningen av stöden redan har inletts.

Tidtabellerna för betalningen av jordbruksstöd är de betalningstider som administrationen eftersträvar, och inte förfallodagarna. Den bakre gränsen för utbetalning av stöd som helt finansieras av EU är den sista juni det år som följer på året för stödansökan.

Aktuell tilläggsinformation om betalningstidtabellerna får du på Landsbygdsverkets webbplats mavi.fi/sv⁵⁴ → Utbetalning och tillsyn → Betalning av jordbrukarstöd.

Närmare information om de preliminära betalningstidtabellerna för andra stödsystem ingår i de separata guiderna om dessa stöd.

Stödtak

För EU-finansierade stöd har det fastställts vissa begränsningar i eurobelopp. Om dessa begränsningar har överskridits måste stödets enhetsnivå minskas. I samband med utarbetandet av stödkalkyler bör den sökande beakta eventuella beskrningar av stödets enhetsnivå.

10.1 Återkrav av stöd

Den myndighet som beviljat stödet kan bestämma att stödet ska återkrävas t.ex. om du har betalats stöd utan grund eller till ett högre belopp än vad som kunde ha beviljats dig eller om du inte har följt stödvillkoren. Förfarandet för återkrav berör såväl nationella som EU:s hel- och delfinansierade stöd. Årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) kan tas ut på det belopp som återkrävs. Innan beslutet om återkrav fattas ges du tillfälle att lämna din utredning i ärendet.

Bestämmelser om återkrav ingår i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) och i EU:s rättsakter.

Bestämmelser om återkrav ingår i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) och i EU:s rättsakter.

10.2 Finansiell disciplin och linjär minskning

Finansiell disciplin består av två olika delar. Dess syfte är att årligen samla in medel för kriser som påverkar produktionen och distributionen av jordbruksprodukter. Finansiell disciplin tillämpas också när finansiella prognoser ger vid handen att de årliga maximala beloppen av direktstöd kommer att överskridas. Om alla medel som samlats in för krisåtgärder ändå inte används för detta ändamål, återbetalas de oanvända medlen till jordbrukarna.

Finansiell disciplin utförs som en procentuell minskning av de direktstöd som finansieras av EU. **Genom den finansiella disciplinen minskas den andel av gårdens sammanlagda belopp av EU-finansierade direktstöd som överstiger 2000 euro innan stödet betalas ut.** De första 2000 euro i det sammanlagda beloppet av direktstöd som beviljats gården berörs således inte av finansiell disciplin. Kommissionen ger Europaparlamentet och rådet ett förslag till procentsats för minskningen före slutet av mars. Den procentuella minskningen fastställs senast 1.12.2018. År 2017 var procentsatsen 1,388149.

Stöden betalas till gården i en bestämd ordningsföljd. Om gården betalas flera olika direktstöd till ett sammanlagt belopp av mer än 2000 euro, betalas stöden i tur och ordning

⁵⁴<http://www.mavi.fi/sv>

utan finansiell disciplin tills det sammanlagda beloppet av direktstöd till gården överstiger 2000 euro. Det stödbelopp som överstiger gränsen betalas till gården minskat med procenten för finansiell disciplin. Därmed kan en del av direktstöden betalas till gården helt utan finansiell disciplin och en del av direktstöden minskade med procenten för finansiell disciplin, beroende på det sammanlagda beloppet av direktstöd som betalas till gården och antalet stödtyper (dvs. stöd). Den finansiella disciplinen granskas därmed enligt gård och inte enligt stödtyp.

Om det gemensamma taket för totalbeloppet av direktstöd per land överskrids, minskas alla direktstöd linjärt. Den linjära minskningen utförs som en procentuell beskärning innan stödet betalas ut. Den slutliga nivån på den linjära minskningen blir klar våren/sommaren 2019 före utbetalningen av direktstödens andra post. År 2017 är den procentuella minskningen cirka 0,27 och den slutliga nivån slås fast våren/sommaren 2018.

År 2018 berörs följande EU-finansierade stöd av finansiell disciplin och linjär minskning:

- Grundstöd
- Förgröningsstöd
- Stöd till unga jordbrukare (EU)
- Bidrag för jordbruksgrödor
- Bidrag för nötkreatur
- Bidrag för mjölkkor (stödregion AB)
- Får- och getbidrag

10.3 Stöd av mindre betydelse dvs. de minimis -stöd

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om de planerar att betala statligt stöd eller ändra på gällande stödsystem. Om kom-

missionen konstaterar att det av staten eller av statens medel beviljade stödet inte lämpar sig för den gemensamma marknaden, eller att ett sådant stöd missbrukas, måste stödsystemet avskaffas eller ändras så att det bättre lämpar sig för den gemensamma marknaden. Det finns vissa undantag till denna anmälningsplikt.

Stöd av mindre betydelse (de minimis)

Ett undantag när det gäller beviljandet av statligt stöd är att stödet beviljas som stöd av mindre betydelse (de minimis -stöd). Det stödbelopp som en stödtagare får är då försumbart och också det sammanlagda beloppet av det stöd som står till förfogande är försumbart i förhållande till värdet av jordbruksproduktionen. Inom jordbrukssektorn har man bestämt att 15 000 euro är ett sådant belopp av mindre betydelse som varken inverkar på medlemsstaternas handel eller snedvrider eller hotar snedvrída konkurrensen. Perioden under vilken detta stödbelopp kan beviljas är tre beskattningsår. När beskattningsåret växlar flyttas granskningsperioden så att den tre beskattningsår långa perioden är innevarande beskattningsår plus de två föregående beskattningsåren. Möjligheten att få de minimis -stöd för jordbrukssektorn prövas således per granskningsperiod.

De minimis -stöd beviljas också annanstans än inom jordbrukssektorn. Enligt kommissionens författningar får de minimis -stöden till jordbrukssektorn, de minimis -stöden till fiskerisektorn och de s.k. allmänna de minimis -stöden sammanlagt inte överstiga 200 000 euro per stödtagare under granskningsperioden, dvs. tre beskattningsår.

Som de minimis -stöd har beviljats bl.a. krisstöd, ersättningar för hjorddjursskador och transportstöd för sockerbeta. Om ett jordbruksföretag under innevarande beskatt-

ningsår och de två föregående beskattningsåren har beviljats 15 000 euro i de minimis-stöd till sektorn för produktion av jordbruksprodukter, kan jordbruksföretaget inte längre beviljas nytt de minimis-stöd till sektorn för produktion av jordbruksprodukter under gransknings-perioden. Också beviljade allmänna de minimis-stöd kan sätta gräns för beviljandet, om ett sammanlagt belopp av 200 000 euro i alla de minimis-stöd till samma sökande har uppnåtts.

Stödtagarens skyldighet att uppge de minimis-stöd

Om en producent tidigare under pågående beskattningsår eller under de två föregående beskattningsåren har beviljats de minimis-stöd, ska han uppge det i samband med ansökan om nytt de minimis-stöd. I Mavis register finns uppgifter om de minimis-stöd för jordbrukssektorn som beviljats gården. Av beslutet om beviljande av stöd framgår att stö-

det har beviljats på de minimis-villkor. Underlåtelse att uppge tidigare de minimis-stöd kan leda till att stödet återkrävs med ränta.

Författningar som påverkar beviljandet av de minimis-stöd

Allmänt de minimis-stöd (gräns 200 000 e/ 3 beskattningsår)

- Kommissionens förordning (EU) 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse

De minimis-stöd för jordbruksproduktion (15 000 e/ 3 beskattningsår)

- Kommissionens förordning (EU) 1408/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn.

11. Råd 2020 rådgivning

Systemet för jordbruksrådgivning, Råd 2020, erbjuder gårdarna förmånliga rådgivningstjänster om ett flertal olika ämnesområden. Varje gård kan anlita rådgivning för sammanlagt 7 000 euro under åren 2015–2020. Du betalar bara mervärdesskattens andel för den rådgivning du fått.

Rådgivningsersättningen betalas direkt till rådgivaren eller dennes arbetsgivare.

Du har rätt till rådgivning om:

- du har ansökt om direkta eller programbaserade stöd
- du bedriver jordbruk men inte får stöd
- du har beviljats stöd för etablering som jordbrukare eller börjar bedriva jordbruk
- du representerar en förening som har ingått miljöavtal
- du bedriver eller börjar bedriva jordbruk i en sammanslutning som du äger helt eller delvis.

Rådgivaren kan hjälpa dig:

- att förbättra din gårds konkurrenskraft
- med den förberedande planeringen av en investering
- att planera generationsväxling
- att kartlägga möjligheterna att bolagisera din gård
- att göra dig förtrogen med stödvillkor och tvärvillkor
- att beakta miljö- och klimataspekter på din gård

- med anpassningen till klimatförändringen och de utmaningar den för med sig
- att bevara och förbättra produktionsdjurens välbefinnande
- att förbättra energieffektiviteten på din gård
- i frågor som rör produktion och användning av bioenergi
- att göra dig förtrogen med växtskyddslagstiftning och integrerad bekämpning
- att utnyttja nya innovationer.

Du kan också låta göra upp följande planer för din gård:

- en plan för modernisering av gården och förbättrad konkurrenskraft
- en av rådgivarveterinären uppgjord hälsovårdsplan för produktionsdjuren
- en energiplan
- en miljöplan.

Alla rådgivare som är godkända att ingå i systemet för jordbruksrådgivning är införda i Mavis rådgivarregister som finns på adressen <http://tilaneuvojat.mavi.fi/#/fi>⁵⁵. Du kan söka fram lämpliga rådgivare till din gård på basis av kommun, rådgivningsmodul eller ämnesord. Ta kontakt med rådgivaren och boka ett rådgivningsbesök till din gård. Alla rådgivare har förbundit sig att ge högklassig, tillförlitlig och konfidentiell rådgivning. Rådgivaren får inte berätta om din gårds angelägenheter till utomstående.

⁵⁵<http://tilaneuvojat.mavi.fi/#/fi>

Ändringar i ansökningsguiden 2018

Ansökningsguiden publiceras 26.3.2018.

I den här listan sammanställs de ändringar som gjorts efter publicerandet.

Basguide till stödansökan

29.3.2018 korrigerig av antalet 5.3. **Blanketterna för den samlade stödansökan**

Lämna dessutom in jordbruksskifteskartor för de basskiften som har fler än ett jordbruksskifte.

→ Lämna in jordbruksskifteskartor över de basskiften vars jordbruksskiften har ändrats jämfört med i fjol.

Stöden i den samlade stödansökan

27.4.2018 **Borttagen** från första avsnitt Att beakta **från kapitlet Ersättning om ekologisk produktion**

- ~~Vallväxtlighet som anläggs i grüngödslingsyfte bör också i stödansökan uppges som grüngödslingsvall~~

Landsbygdsverket och jord- och skogsbruksministeriet beslutade tidigare att det skulle meddelas preciserande anvisningar om anmälan av grüngödsling. De här anvisningarna publicerades i ansökningsguiden för 2018. Nu har det ändå beslutats att de kompletterande anvisningarna i guiden ska slopas. Om vall som har såtts som grüngödslingsvall fyller kraven också för produktionsvallar, kan den anmälas också som vall.

Läsinstruktioner och utskrift

Du kan läsa Ansökningsguiden på all terminalutrustning oavsett skärmstorlek. Tabeller, figurer och bilder förstoras när du klickar på dem.

Om du läser publikationen på din dator kan du gå till följande sida med pilknapparna nere på skärmen eller på tangentbordet. Genom att från vänster öppna fliken Innehåll kan du

gå direkt till önskat kapitel genom att klicka på det. Om du använder terminalutrustning med pekskärm går du till följande sida genom att svepa på skärmen till höger eller vänster.

Skriv ut Basguide till stödansökan här.⁵⁶

Skriv ut Stöden i den samlade stödansökan 2018 här.⁵⁷

⁵⁶<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/452/pdf>

⁵⁷<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/453/pdf>

Uppgifter om publikationen

Ansökningsguide 2018

ISBN 978-952-9559-12-1 (Nätutgåva)

ISSN 1797-4429 (Nätutgåva)

Bilder: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho (in-
ledning), MMM_kuva-arkisto (andra bilder)

Utgivare: Landsbygdsverket, PB 405, 60101
Seinäjoki, Tfn 0295 31 2000, www.mavi.fi